Batık Bankada Altın Hesabının Kuru

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Danıştay 13. Daire	24.02.2025	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2024/164	2025/873	5411 s. K. m.63, TBK 99, TTK 1401

ÖZET

Faaliyet izni kaldırılan katılım bankasındaki altın hesabı, iznin kaldırıldığı günün fiyatıyla TL'ye çevrilip yıllar süren blokeden sonra ödendi. Daire, çevrim tarihini ve TL ödemeyi hukuka uygun bularak kur farkı tazminini reddetti; iki üye bloke süresi nedeniyle karşı oy kullandı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/batik-bankada-altin-hesabi-kur-farki-tmsf-danistay-2025-873/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 13. Daire Başkanlığı 2024/164 E. , 2025/873 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2024/164

Karar No : 2025/873

DAVACI : ...

VEKİLİ : Av. ...

DAVALI : ... Fonu

VEKİLİ : Av. ...

DAVANIN KONUSU : Davacının müflis Asya Katılım Bankası A.Ş.'de (Bank Asya) bulunan altın hesabındaki mevduatının 17/10/2023 tarihinde Vakıf Katılım Bankası A.Ş. (Vakıf Katılım) aracılığıyla Asya Katılım Bankası'nın faaliyet izninin kaldırıldığı 22/07/2016 tarihindeki İstanbul Altın

Borsası seans kapanış fiyatı ve Merkez Bankası döviz alış kurları üzerinden ödenmesi nedeniyle oluşan kur farkı zararının tazmini talebiyle davalı idareye yaptığı başvurunun reddine ilişkin ... tarih ve ... sayılı işlemin ve bu işleme dayanak teşkil eden Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmeliğin 6. maddesinin iptali ile oluşan zararlarının yasal faiziyle tazmini istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI :

Müflis Bank Asya'da bulunan altın cinsinden mevduatının ödendiği tarih itibarıyla değil de Bankanın faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki kur üzerinden ödenmesine dayanak teşkil eden Yönetmelik hükmünün Anayasa'da teminat altına alınan mülkiyet hakkının açıkça ihlali niteliğinde olduğu, hakkında uygulanan tedbir nedeniyle yaklaşık 7 yıl sonra parasını alabildiği, mevduatına ilişkin ödemeyi alırken müzayaka halinde imzaladığı ibraname ve taahhütnameyi kabul etmediği, dava konusu işlem nedeniyle zarara uğradığı, mülkiyet hakkına ölçüsüz bir şekilde müdahale edildiği ileri sürülmektedir.

DAVALININ SAVUNMASI :

Dava konusu idari işlemlerin hukuka uygun olarak tesis edildiği, Fon tarafından ödemeye konu edilen tutarın, mevduat veya katılım fonu hesabının kendisi değil sigorta kapsamında o mevduat veya katılım fonu tutarına eş değer tutardaki bir tazminat ödemesi olduğu, davacı adına Bank Asya nezdinde açılmış bulunan hesapta yer alan tutarın Vakıf Katılım'a aktarılması suretiyle Fon yükümlülüğünün yerine getirildiği ancak FETÖ/PDY terör örgütüne ilişkin olarak yapılan incelemeler neticesinde dava konusu mevduat üzerine Fon Kurulu kararıyla 5411 sayılı Kanun'un 63. maddesi ile Tasfiye Yönetmeliğinin 10. maddesi uyarınca tedbiren bloke tesis edildiği, müflis Bank Asya nezdindeki sigortalı katılım fonlarının TMSF tarafından ödenebilmesi için söz konusu katılım fonlarının "doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek" şekilde kanıtlanmasının gerektiği, yapılan incelemeler neticesinde davacının hesabı üzerindeki blokelerin kaldırıldığı, bloke işlemlerinin kaldırılmış olsa dahi kaldırıldığı tarihe kadar maksadını icra eden, hukuka uygun ve geçerli işlemler olduğu, döviz ve kıymetli maden cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıklarının kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatına ve Merkez Bankası döviz alış kurlarına göre belirleneceği hususunun mevzuatta açıkça hükme bağlandığı, bu sebeple davacının güncel kur üzerinden ödeme yapılması talebinin hukuka aykırı olduğu, davacının da mevduatın Vakıf Katılım'a aktarılması sonrasında para biriminin değiştirilmesini aracı kurumdan talep etmediği, Fon'un bu konuda bir yükümlülüğü olmasa da mevduatın Vakıf Katılım'a nemalandırılması yönünde talimat verdiği ve mevduatın davacıya nemalandırılmış olarak ödendiği, maddi tazminatı gerektiren şartların oluşmadığı, davacının sigorta kapsamı dışındaki sair alacak ve zarar ziyan iddialarının hukuki takibini genel hükümler uyarınca yapması gerektiği, davacının mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddialarının hukuka aykırı olduğu, doğruluğu konusunda şüphe bulunan mevduat ve katılım fonlarının ne kadar sürede ödenmesi gerektiği yönünde Yönetmelikte bir düzenleme bulunmadığı, Fon'un ödünç alan sıfatıyla mevduat toplayan ve talep halinde ödünç aldığı meblağı faiziyle ödeyen bir banka değil bir sigorta kurumu olduğu, Bank Asya'nın faaliyet izninin kaldırıldığı tarihin sigorta ilişkisi bakımından riskin gerçekleştiği tarih olduğu ve Fon'un tazminat sorumluluğunun belirlenmesinde riskin gerçekleştiği

tarihin esas alınmasının hukuki bir zorunluluk olduğu, Borçlar Kanunu uyarınca da konusu para olan borcun Ülke parası ile ödenmesi gerektiği, düzenleyici işlemlerin kişilere göre farklılık arz etmeyen, genel ve objektif niteliklerinin korunmasının hukuk güvenliği ve hukuk devleti ilkeleri bakımından elzem olduğu, dava konusu tazmin talebine ilişkin emsal nitelikli davaların ret yönünde kesinleştiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'İN DÜŞÜNCESİ : Davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY SAVCISI ...'NIN DÜŞÜNCESİ :

Dava; davacının, müflis Asya Katılım Bankası'nda bulunan altın hesabındaki mevduatının davacıya 17/10/2023 tarihinde, Vakıf Katılım Bankası aracılığıyla, Asya Katılım Bankası'nın faaliyet izninin kaldırıldığı 22/07/2016 tarihindeki İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatı üzerinden ödenmesi nedeniyle oluşan zararın tazmini talebiyle davalı idareye yapmış olduğu başvurunun reddine ilişkin ...tarih ve ... sayılı işlemin ve bu işlemin dayanağı Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmeliğin 6. maddesinin iptali ile işlem nedeniyle uğranılan zararın 17/10/2023 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; davacının, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun ... tarih ve ... sayılı kararıyla faaliyet izni kaldırılan Asya Katılım Bankası A.Ş.'de, "TL" ve "Altın" cinsinden hesaplarının bulunduğu, Asya Katılım Bankası AŞ.'nin faaliyet izninin kaldırılmasını müteakip, banka nezdinde yer alan sigortaya tabî katılım fonunun şahıs ve tutar bazında ve doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde tespiti amacıyla TMSF nezdinde komisyon kurulduğu, davacının toplam olarak 41.585,28-TL'sinin olduğu tespit edilerek, söz konusu tutarın 02/12/2016 tarihinde, davacı adına Vakıf Katılım Bankası A.Ş.'ye aktarıldığı, ancak, davacı hakkında "Silahlı terör örgütüne üye olmak" suçundan ... Ağır Ceza Mahkemesinin E: ... sayılı dosyasında açılan dava sebebiyle, davacının hesabına TMSF-Teftiş blokesi konulduğu, bilahare Fon Kurulunun ... tarih ve ... sayılı kararıyla, mahkemelerce üzerine tedbir konulmamış olan hesapların üzerindeki blokelerin kaldırılmasına karar verilmesi üzerine, ... tarihli ve ... sayılı Fon Kurulu kararıyla davacının hesapları üzerindeki TMSF-Teftiş blokesinin kaldırıldığı, davacı tarafından Vakıf Katılım Bankası A.Ş.'de bulunan mevduatın 17/10/2023 tarihinde 67.720-TL olarak tahsil edilmesi üzerine, 26/10/2023 tarihinde TMSF' ye başvurularak, "muflis Asya Katılım Bankası A.Ş. nezdinde bulunan 194,97 gr altının 17/10/2023 tarihinde tarafına 67.720-TL olarak ödendiği, oysa söz konusu varlığın, el konulma tarihinden ödeme tarihine kadar altın cinsinden nemalandırılarak, ödemenin yapıldığı tarihteki gram altın birim fiyatı uygulanmak suretiyle ödenmesinin gerektiği, bu itibarla anılan tutarın uğranılan zarar olarak 17/10/2023 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte tazmin edilmesi" talebinde bulunulduğu, davalı idarenin ... tarih ve ... sayılı cevabi yazısı ile de; "... Sigortaya Tabî Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil olunacak Primlere Dair Yönetmeliğinin 6. maddesi uyarınca, Bank Asya nezdinde bulunan altın cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıklarının, Bankanın faaliyet izninin kaldırıldığı 22/07/2016 tarihindeki İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatına göre belirlendiği, bununla birlikte iyi yönetişim ilkeleri çerçevesinde, blokeli tutarların katılma hesabında değerlendirilerek, kâr payı işletilmesine dair talimatın Vakıf Katılma gönderildiği, bu nedenle, aksi yönde bir talimat bulunmadığı sürece hesap

tutarları üzerinde kâr payı işletildiği" hususlarının davacıya bildirilmesi üzerine, anılan işlem ile, bu işlemin dayanağı 07/11/2006 tarih ve 26339 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sigortaya Tabî Mevduat ve Katılım Fonları Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmeliğin 6. maddesinin iptali ve bu işlemler nedeniyle uğranılan zararın yasal faiziyle birlikte tazmini talebiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde; "Bu Kanunun amacı, finansal piyasalarda güven ve istikrarın sağlanmasına, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasına, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunmasına ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir."; “Tanımlar ve kısaltmalar” başlıklı 3. maddesinde; ".Bu Kanunun uygulanmasında...Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu, Fon: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunu, Fon Kurulu: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulunu, Katılım bankası: Bu Kanuna göre özel cari ve katılma hesapları yoluyla fon toplamak ve kredi kullandırmak esas olmak üzere faaliyet gösteren kuruluşlar ile yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye'deki şubelerini, Katılım fonu: Katılım bankaları nezdinde açtırılan gerçek ve tüzel kişilere ait özel cari hesap ve katılma hesaplarında yer alan parayı ifade eder"; Kanun'un "Mevduatın ve katılım fonunun sigortalanması" başlıklı işlem tarihindeki 63. maddesinde; "Kredi kuruluşları nezdlerindeki tasarruf mevduatı ve gerçek kişilere ait katılım fonları, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından sigorta edilir. Kredi kuruluşları, nezdlerindeki tasarruf mevduatı ve gerçek kişilere ait katılım fonlarını, sigortaya tâbi kısım üzerinden sigorta ettirmek ve bunun üzerinden prim ödemek zorundadır. Sigortaya tâbi olacak tasarruf mevduatı ve gerçek kişilere ait katılım fonlarının kapsamı ve tutarı, Merkez Bankası, Kurul ve Hazine Müsteşarlığının olumlu görüşü alınmak suretiyle Fon Kurulu tarafından belirlenir. Risk esaslı sigorta priminin oranı, yıllık bazda sigortaya tâbi tasarruf mevduat ve katılım fonunun binde yirmisini aşamaz. Risk esaslı sigorta priminin tarifesi, tahsil zamanı, şekli ve diğer hususlar Kurulun görüşü alınmak suretiyle Fon Kurulu tarafından belirlenir. Kredi kuruluşlarının iflası hâlinde mevduat ve katılım fonu sahipleri, Fonun imtiyazlı alacaklarından ve Devlet ile sosyal güvenlik kuruluşlarının 6183 sayılı Kanun kapsamındaki alacaklarından sonra gelmek üzere sigortaya tâbi olmayan kısım için 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 206. maddesindeki üçüncü sıra anlamında imtiyazlı alacaklıdırlar. Kredi kuruluşlarınca Fona ödenen sigorta primleri kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir. Faaliyet izni kaldırılan kredi kuruluşları nezdinde bulunan ve doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde kanıtlanan mevduat ve katılım fonunun sigorta kapsamındaki kısmı, Fon kaynaklarından ödenir."; 5411 sayılı Kanun'un "Faaliyet izninin kaldırılması" başlıklı 106. maddesinde; "Bir bankanın bu Kanun hükümlerine göre faaliyet izninin kaldırılması hâlinde yönetim ve denetimi Fona intikal eder. İznin kaldırılmasına ilişkin Kurul kararının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihten itibaren, banka hakkındaki ihtiyatî tedbir dahil her türlü icra ve iflas takibatı durur ve yeni icra ve iflas takibi yapılamaz. Banka hakkında Fon haricinde üçüncü kişiler tarafından açılmış tüm dava, icra ve iflas takipleri mahkeme, icra ve iflas dairesi tarafından derhal Fona bildirilir. Fon, yönetim ve denetimi kendisine intikal eden bankadaki sigortalı mevduatı ve sigortalı katılım fonunu doğrudan veya ilân edeceği başka bir banka aracılığı ile ödeyerek, mevduat ve katılım fonu sahipleri yerine bankanın doğrudan doğruya iflasını ister. Bu görev ve yetki münhasıran Fona aittir. Bu şekilde yapılacak iflas isteminde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 178. maddesinin 2. fıkrası ve 179. maddesinin iflasın ertelenmesine ilişkin hükümleri

uygulanmaz. Fonun iflas talebi hakkında 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun seri muhakeme usulü hükümleri uygulanır ve en geç altı ay içerisinde iflas talebi hakkında karar verilir. Yönetim ve denetimi Fona intikal eden banka hakkında iflas kararı verilmesi halinde Fon, iflas masasına 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 206. maddesinde yer alan üçüncü sıradaki tüm imtiyazlı alacaklılardan önce, ancak Devletin ve sosyal güvenlik kuruluşlarının 6183 sayılı Kanun kapsamındaki alacaklarından sonra gelmek üzere imtiyazlı alacaklı sıfatıyla iştirak eder. Fon, bu Kanunun uygulanması ile sınırlı olmak üzere 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 166, 218, 219, 223, 234, 236, 249, 251 ve 254. maddelerindeki yetki ve görevler hariç olmak üzere iflas dairesi, alacaklılar toplantısı ve iflas idaresi görev ve yetkilerine sahip olarak bankayı tasfiye eder. İflasına hükmolunan bankanın Fona olan borçları, masanın nakit durumuna göre 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 232. maddesinde gösterilen sıra cetvelinin kesinleşmesi beklenmeksizin ödenir. Alacaklılar sıra cetvelinin düzenlenmesinde İcra ve İflas Kanununun 232. maddesinde öngörülen üç aylık sürenin yetersiz kalması hâlinde iflas idaresinin talebi üzerine, Fon Kurulu tarafından üçer aylık ek süreler verilebilir. Bu madde hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Kurulun görüşü alınmak suretiyle Fon tarafından yönetmelikle düzenlenir.” hükmünü içermektedir.

5411 sayılı Kanunun 106. maddesinin son fıkrasına dayanılarak hazırlanan Faaliyet İzni Kaldırılan Bankalardaki Sigortalı Mevduat Ve Sigortalı Katılım Fonunun Ödenmesi İle Bu Bankaların İflas Ve Tasfiyesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Sigortalı mevduat ve katılım fonunun tespiti ve ödenme süresi" başlıklı 10. maddesinde; "(1) Faaliyet izni kaldırılarak yönetim ve denetimi Fona intikal eden banka nezdinde bulunan ve 5411 sayılı Kanunun 63. maddesi kapsamındaki sigortalı mevduat ve sigortalı katılım fonlarının doğruluğu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ile adli ve idari mercilerin tespitleri ve alınan kararları, hesap sahipleri tarafından ibraz edilen belgeler, Sigorta ve Risk İzleme Daire Başkanlığı nezdinde tutulan kayıtlar ile banka kayıtları ve ilgili diğer belgeler esas alınarak, Tasfiye Daire Başkanlığının koordinasyonunda Hukuk İşleri Daire Başkanlığı, Sigorta ve Risk İzleme Daire Başkanlığı ve Denetim Daire Başkanlığı personelinden oluşacak bir komisyon tarafından incelenmek suretiyle tespit edilir. ...(3) Doğruluğu hiç bir şüpheye yer vermeyecek şekilde tespit edilen mevduat ve katılım fonunun sigorta kapsamındaki kısmının tespiti ve ödeme süresi, bankanın faaliyet izninin kaldırıldığı tarihten itibaren 3 aydır. Gerektiğinde bu süre üç ay uzatılabilir. Zorunlu nedenlerle üç aylık uzatma süresinin yetersiz kalması halinde bu süre Fon Kurulunca her biri üç ayı geçmemek üzere iki kez daha uzatılabilir. Ödemeler, Fon Kurulu kararı ile doğrudan veya Fon tarafından ilan edilecek bir banka aracılığıyla gerçekleştirilir. (4) Doğruluğu hiç bir şüpheye yer vermeyecek sigortaya tabi mevduat ve sigortaya tabi katılım fonunun tespiti için, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyonun sağlanması suretiyle teknik ve idari alt yapı oluşturulur. ...(10) Ödeme talebinde bulunan hak sahibi ile ilgili olarak, Fona veya faaliyet izni kaldırılan bankaya, 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanun nedeni ile soruşturma başlatıldığının resmi merciler tarafından bildirilmesi halinde, yargılama sonuçlanıncaya kadar herhangi bir ödeme yapılmaz. Bu fıkra kapsamındaki tasarruf mevduatı ve katılım fonu yargılama sonuçlanıncaya kadar bloke hesapta tutulur. (11) Yargı veya icra organları tarafından haklarında haciz ve/veya tedbir kararı bulunan hak sahiplerinin hesapları, yargı veya icra organlarının, tedbirin veya haczin kaldırılmasına dair kararına kadar hak sahiplerine ödenmez. Ödemelere bir bankanın

aracılık etmesi halinde, hesap üzerindeki takyidatlarla birlikte blokeli olarak gönderilir. (12) Sigortalı mevduat ve katılım fonunun tespitine ve hak sahiplerine ödenmesine ilişkin diğer hususlar 5411 sayılı Kanun ile belirlenen usul çerçevesinde Fon Kurulu tarafından belirlenir." Yönetmelik'in "Sigortalı mevduat ve katılım fonunun ödenmesi" kenar başlıklı 12. maddesinde; " (1) Faaliyet izni kaldırılarak yönetim ve denetimi Fona intikal eden bankada 10. maddenin birinci fıkrasındaki esaslar çerçevesinde tespit edilen sigortalı mevduat ve sigortalı katılım fonunun hak sahiplerine ödenmesi, 13/02/2006 tarihli ve 2006/10169 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Teşkilat Yönetmeliğinin 14. maddesi uyarınca Finansman Daire Başkanlığı tarafından Fon kaynakları kullanılarak gerçekleştirilir." düzenlemelerine yer verilmiştir.

5411 sayılı Kanunun 63. maddesinin 3. fıkrasına dayanılarak hazırlanan, 07/11/2006 tarih ve 26339 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmelik'in "Sigortanın kapsam ve tutarı" başlıklı 4. maddesinde; "(1) Türkiye'de faaliyet gösteren bir kredi kuruluşunun yurt içi şubelerinde gerçek kişiler adına açılmış olan ve münhasıran çek keşide edilmesi dışında ticari işlemlere konu olmayan Türk Lirası, döviz ve kıymetli maden cinsinden; a) Tasarruf mevduatı hesaplarının anaparaları ile bu hesaplara ilişkin faiz reeskontları toplamının, b) Katılma hesapları birim hesap değerlerinin ve özel cari hesapların her bir gerçek kişi için 100 bin Türk Lirasına kadar olan kısmı sigorta kapsamındadır. (2) Birinci fıkradaki sınır içinde kalsa dahi; a) Hesap sahiplerine Fon tarafından ödeme yapılacak mevduat bankasının faaliyet izninin kaldırıldığı tarih itibarıyla mevduat hesaplarına tahakkuk ettirdiği faizlerin, mevduat toplamları en yüksek beş mevduat bankasınca uygulanan faiz oranlarının ortalaması ile bu bankaca kamuya ilan edilen ve Merkez Bankasına bildirilen azami faiz oranları üzerinden hesaplanacak tutarları aşan kısmı, b) Hesap sahiplerine Fon tarafından ödeme yapılacak katılım bankasının faaliyet izninin kaldırıldığı tarih itibarıyla katılma hesaplarına tahakkuk ettirdiği kâr paylarının, katılım fonu toplamları en yüksek üç katılım bankasınca uygulanan kâr payları ortalaması üzerinden hesaplanacak tutarları aşan kısmı sigorta kapsamında değildir" hükmüne; "Sigortalı mevduat veya katılım fonunun ödenmesi" başlıklı dava konusu 6. maddesinde; "(1) Sigorta kapsamında ödemeler Türk Lirası olarak yapılır. Döviz cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıkları, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki Merkez Bankası döviz alış kurları esas alınarak belirlenir. Kıymetli maden cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıkları ise, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatına ve Merkez Bankası döviz alış kurlarına göre belirlenir" kuralına yer verilmiştir.

Sigortaya Tabi Mevduat Ve Katılım Fonları İle Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmeliğin 6. maddesine yönelik inceleme;

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerini korumak amacıyla, mevduat ve katılım fonlarının sigorta edilmesi, Fon varlık ve kaynaklarının idare edilmesi ve Kanunla verilen diğer görevlerin ifası amacıyla kurulmuştur. Tasarruf mevduatları, belirli bir limite kadar sigorta edilmekte ve kredi kuruluşlarının bankacılık sisteminde yarattıkları risk oranlarına göre belirlenen primler TMSF 'ye ödenmektedir.

5411 sayılı Kanunun, sigorta kapsamındaki aktarım işleminin gerçekleştirildiği tarihteki 63. maddesinin verdiği yetki doğrultusunda hazırlanan "Sigortaya Tabî Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmeliğin (Yönetmelik)" 4. maddesinin 1. fıkrası uyarınca, Türkiye'de faaliyet gösteren bir kredi kuruluşunun yurt içi şubelerinde gerçek kişiler adına açılmış olan ve münhasıran çek keşide edilmesi dışında ticari işlemlere konu olmayan Türk Lirası, döviz ve kıymetli maden cinsinden katılma hesaplarının birim hesap değerleri ve özel cari hesapların, her bir gerçek kişi için 100.000 Türk Lirasına kadar olan kısmının mevduat sigortası kapsamında TMSF'nin güvencesi altında olduğu, bankalardan tahsil edilen prim tutarlarının da sigortaya tabi bu tutar üzerinden hesaplanarak tahsil edildiği anlaşılmaktadır.

Dava konusu Yönetmelik, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 63. maddesinin 3. fıkrasına dayanılarak hazırlanmış olup, anılan maddede; sigortaya tâbi olacak tasarruf mevduatı ve gerçek kişilere ait katılım fonlarının kapsam ve tutarının, Merkez Bankası, Kurul ve Hazine Müsteşarlığının olumlu görüşü alınmak suretiyle Fon Kurulu tarafından belirleneceği, risk esaslı sigorta primi oranının, yıllık bazda sigortaya tâbi tasarruf mevduat ve katılım fonunun binde yirmisini aşamayacağı, risk esaslı sigorta priminin tarifesi, tahsil zamanı, şekli ve diğer hususların Kurulun görüşü alınmak suretiyle Fon Kurulu tarafından belirleneceği kurala bağlanmış, söz konusu düzenlemeyle Fon kuruluna verilen yetki doğrultusunda düzenlenen Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmelik'in "Sigortalı mevduat veya katılım fonunun ödenmesi" başlıklı dava konusu 6. maddesinde de, sigorta kapsamındaki ödemelerin Türk Lirası olarak yapılacağı, döviz cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıklarının, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki Merkez Bankası döviz alış kurlarına; kıymetli maden cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıklarının ise, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatı ve Merkez Bankası döviz alış kurlarına göre belirleneceği kurala bağlanmıştır.

Sigorta bir sözleşme olup, bu sözleşmenin konusu, bilinmeyen, ani bir şekilde ortaya çıkan ve irade dışı gerçekleşen muhtemel riskin karşılanmasıdır. Uyuşmazlıkta sigorta ilişkisi bakımından riskin gerçekleştiği tarih, Asya Katılım Bankası A.Ş.'nin faaliyet izninin kaldırıldığı tarih olup, davalı Fonun, yönetim ve denetimi kendisine intikal eden bankadaki sigortalı mevduatı ve sigortalı katılım fonunu ödeme sorumluluğu da bu tarihte doğmuş olmaktadır. Dolayısıyla, döviz veya kıymetli maden cinsinden hesapların Türk Lirasına çevrilmesinde, Fonun ödeme sorumluluğunun doğduğu riskin gerçekleştiği tarih olan, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihin esas alınmasında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Öte yandan, gerek Borçlar Kanunu, gerekse İcra İflas Kanununda düzenlendiği üzere, konusu para olan borçların Türk Lirası olarak ödenmesi esas olup, 5411 sayılı Kanunun 63. maddesi ile Fon Kuruluna verilen yetki doğrultusunda, taktir hakkına dayanılarak yapılan düzenlemenin sigorta kapsamındaki ödemelerin Türk Lirası olarak yapılacağına dair kısmında da, dayanağı mevzuata ve hukuka aykırılık görülmemiştir.

Davacının muflis Asya Katılım Bankası AŞ. nezdinde bulunan 194,97 gr altınının, hesabına el konulma tarihinden ödeme tarihine kadar altın cinsinden nemalandırılarak, ödemenin yapıldığı

tarihteki gram altın birim fiyatı uygulanmak suretiyle ve 17.10.2023 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte tazmin edilmesi talebiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin ... tarihli ve ... sayılı işleme gelince;

Fon Kurulunun ... tarih ve ... sayılı kararıyla Asya Katılım Bankası AŞ. yönetimi Fon tarafından devralınmış, bilahare BDKK'nın ...tarih ve ... sayılı kararı ile Bank Asya'nın temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetiminin, kısmen veya tamamen devri, satışı veya birleştirilmesi amacıyla 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun (Kanun) 71. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi hükmü gereğince Fona devredilmesine karar verilmiş, Fon Kurulunun ...tarih ve ... sayılı kararı ile Bankanın yönetim ve denetim yetkisi Fon tarafından kullanılmaya başlanmış, daha sonra BDDK'nın ... tarih ve ... sayılı kararıyla Bankanın faaliyet izni kaldırılmıştır. Fon Kurulunun ... tarihli ve ... sayılı kararına istinaden, banka nezdindeki sigortaya tabi katılım fonunun, 05/12/2016 tarihinden itibaren Vakıf Katılım Bankası A.Ş. aracılığıyla hak sahiplerine ödenmesine başlanmış, bilahare ... Asliye Ticaret Mahkemesinin ... tarihli ve E:... sayılı kararı ile, Asya Katılım Bankası A.Ş.'nin iflasına karar verilerek, iflas idaresi oluşturulmuştur.

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 63. maddesi uyarınca, kredi kuruluşları nezdindeki tasarruf mevduatı ve gerçek kişilere ait katılım fonları, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından sigorta edilmekte, faaliyet izni kaldırılan kredi kuruluşları nezdinde bulunan ve doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde tespit edilen mevduat ve katılım fonunun sigorta kapsamında kalan kısmı da Fon kaynaklarından ödenmektedir.

5411 sayılı Kanunun 63. maddesi ile 07/11/2006 tarih ve 26339 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmelik hükümleri uyarınca, Türkiye'de faaliyet gösteren bir kredi kuruluşunun yurt içi şubelerinde gerçek kişiler adına açılmış olan ve münhasıran çek keşide edilmesi dışında ticari işlemlere konu olmayan Türk Lirası, döviz ve kıymetli maden cinsinden katılma hesapları birim hesap değerlerinin ve özel cari hesapların her bir gerçek kişi için 100.000-TL'ye kadar olan kısmı, mevduat sigortası kapsamında davalı idarenin güvencesi altındadır. (25/09/2019 tarihli 30899 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları İle Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik'in 1. maddesi ile "100 bin Türk Lirası" ibaresi "150 bin Türk Lirasına" olarak değiştirilmiş; 16/12/2021 tarihli 31691 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına ilişkin Yönetmelik'in 4. maddesine, birinci fıkradan sonra gelmek üzere "Birinci fıkrada belirtilen tutar her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerleme oranı dikkate alınarak takvim yılı başından geçerli olmak üzere Fon Kurulu tarafından artırılır." fıkrası eklenmiş; 22/12/2022 tarihli 32051 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan, Fon Kurulunun 2022/595 sayılı kararı ile de, halihazırda 200 bin TL olan sigortaya tabi mevduat ve katılım fonu tutarı, 2023 takvim yılı başından geçerli olmak üzere 400 bin TL, 2024 takvim yılı başından geçerli olmak üzere 650 bin TL olarak belirlenmiştir.)

Asya Katılım Bankası AŞ nezdindeki sigortalı katılım fonlarının TMSF tarafından ödenebilmesi için, söz konusu katılım fonlarının Bankacılık Kanunu'nun 63. maddesi ile Tasfiye Yönetmeliği'nin 10. maddesinde belirtildiği üzere "doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek" şekilde kanıtlanmış olması gerekmektedir.

Davacının, Bank Asya'daki hesabında, Türk Lirası (TRY) cinsinden 16.071,54-TL ve altın (XAU) cinsinden katılım hesabında 25.513,74-TL olmak üzere toplamda 41.585,28-TL'sinin olduğu, davacı hakkında, ... Ağır Ceza Mahkemesinin E: ... sayılı dosyasında "Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma" suçundan dava açılmış olduğundan, davacının hesabının, Kanunun aradığı "doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde tespit edilen" hesap olarak değerlendirilmeyerek, 5411 sayılı Kanunun 63. maddesi ile Tasfiye Yönetmeliğinin 10. maddesi uyarınca hesabına bloke konulduğu ve toplamda 41.585,28-TL tutarın blokeli olarak 02/12/2016 tarihinde davacı adına Vakıf Katılım Bankası AŞ ye aktarıldığı, söz konusu bloke işleminden yaklaşık dört yıl sonra ... tarihli ve ... sayılı Fon Kurulu kararıyla hesabındaki blokenin kaldırıldığı ve anılan tutarın 17/10/2023 tarihinde 67.714,83-TL olarak davacı tarafından tahsil edildiği anlaşılmıştır.

Başvuruculaların, TMSF'ye devredilmesine karar verilen bir bankada bulunan katılım fonu tutarının bloke edilmesi nedeniyle mülkiyet haklarının ihlal edildiği iddiası ile Anayasa Mahkemesine yaptıkları bireysel başvurular sonucunda, Anayasa Mahkemesince, mevduat ve katılım fonunun sigorta kapsamındaki kısmının tespiti ve ödeme süresi için belirlenen azami süreyi (bir yıl) aşan tedbir sürecinin ölçülü olmadığı gerekçesiyle, mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar verilmiş olup, dava konusu uyuşmazlığın Anayasa Mahkemesinin söz konusu kararları çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anayasa Mahkemesinin Başvuru No:2018/34950 sayılı Kararında özet olarak; Anayasa'nın 35. maddesiyle güvenceye bağlanan mülkiyet hakkının, ekonomik değer ifade eden ve parayla değerlendirilebilen her türlü mal varlığı hakkını kapsadığı, somut olayda başvurucunun bloke konulan banka hesabındaki paranın mülk teşkil ettiğinde kuşku bulunmadığı, 5411 sayılı Kanun'un 106. ve 107. maddeleri uyarınca BDDK tarafından faaliyet izni kaldırılan Bankada bulunan katılım fonu üzerine aynı Kanun'un 63. maddesi uyarınca şüpheli alacak (FETÖ/PDY ile irtibatı olabileceği) olduğu gerekçesiyle konulan tedbirin, mülkiyet hakkına müdahale teşkil ettiğinin açık olup müdahalenin ihlal oluşturup oluşturmadığının incelenmesinin gerektiği, Anayasa'nın 13. maddesi uyarınca, temel hak ve hürriyetlerin, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabileceği, bu sınırlamaların, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağı, Anayasa'nın 35. maddesinde düzenlenen mülkiyet hakkının sınırsız olmayıp, kamu yararı amacıyla ve kanunla sınırlandırılabileceği, mülkiyet hakkına müdahalede bulunulurken temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin genel ilkeleri düzenleyen Anayasa'nın 13. maddesinin de gözönünde bulundurulmasının gerektiği, dolayısıyla mülkiyet hakkına yönelik müdahalenin Anayasa'ya uygun olabilmesi için müdahalenin kanuna dayanması, kamu yararı amacı taşıması ve ayrıca ölçülülük ilkesi gözetilerek yapılmasının gerektiği, somut olayda 5411 sayılı Kanun'un 106. ve 107. maddeleri uyarınca BDDK tarafından faaliyet izni kaldırılarak TMSF'ye devredilen Bankada bulunan mevduata, şüpheli alacak

(FETÖ/PDY irtibatı olabileceği) olduğu gerekçesiyle aynı Kanun'un 63. maddesi uyarınca tedbir konulduğu, 5411 sayılı Kanun'un 63. maddesinde faaliyet izni kaldırılan kredi kuruluşları nezdinde bulunan ve doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde kanıtlanan mevduat ve katılım fonunun sigorta kapsamındaki kısmının, Fon kaynaklarından ödeneceğinin ifade edildiği, dolayısıyla doğruluğunda şüphe bulunduğu değerlendirilen alacakların Yönetmelik'in 10. maddesinin ilgili kısmına göre yapılacak inceleme ve araştırma tamamlanıncaya kadar ödenmemesi yönünde tesis edilen tedbiren bloke işleminin 5411 sayılı Kanun'un 63. maddesi uyarınca şeklî anlamda bir kanuni dayanağının bulunduğu, ancak 5411 sayılı Kanunun, tedbir uygulanan mevduat ve katılım payları için uygulanacak usule ilişkin herhangi bir hüküm içermediği, 5411 sayılı Kanun uyarınca çıkarılan Yönetmelik'in 10. maddesi, bu hususlara ilişkin bir kısım düzenleme içermekte ise de, bu usule uyulmamasının sonuçları ve kişilerin bu hâllerde hangi mercilere ne şekilde başvurabileceğinin açıkça düzenlenmediği, bu hususların dayanak kanun hükmünün kalitesi ve buna bağlı olarak kanunilik koşulunun sağlanıp sağlanmadığı konusunda tereddüte neden olduğu, ancak başvurucunun yargısal yolları tüketme imkânını elde etmiş olması karşısında somut olayın özelliği dikkate alınarak ihlal bulunup bulunmadığı konusunda nihai değerlendirmenin ölçülülük ilkesi yönünden yapılmasının daha uygun olacağı, somut olayda 5411 sayılı Kanun ve Yönetmelik hükümleri ile TMSF'ye devredilen Bankada bulunan alacakların doğruluğunun hiç bir şüpheye yer vermeyecek şekilde tespit edilmesi ve sigorta kapsamındaki kısmının belirlenerek belirli bir süre içerisinde ödenmesinin öngörüldüğü, bu düzenlemelerin, doğruluğu hakkında şüphe bulunmayan alacakların tespit edilmesi suretiyle kamu zararının oluşmasının önlenmesini hedeflediği, dolayısıyla müdahalenin kamu yararına dayalı, meşru bir amacının olduğu, ancak, kamu makamlarınca başvurucunun mülkiyet hakkına yapılan müdahaleyle gerçekleştirilmek istenen amaç ile, bu amacın gerçekleştirilmesi için kullanılan araçlar arasında makul bir ölçülülük ilişkisinin olup olmadığının değerlendirilmesinin gerektiği, dolayısıyla TMSF'nin 24/11/2016 tarihli kararıyla konulan ve 25/11/2021 tarihinden sonra kaldırıldığı anlaşılan tedbir kararına yönelik tedbir süresinin uzunluğu bağlamında müdahalenin orantılı olup olmadığının incelenerek sonuca varılacağı, 5411 sayılı Kanun'un 63. maddesi ile Yönetmelik'in 10. maddesinin birlikte değerlendirilmesinden; faaliyet izni kaldırılan kredi kuruluşları nezdinde bulunan mevduat ve katılım fonu hesaplarının doğruluğunun, Yönetmelik'in 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasında ifade edilen usulle komisyon tarafından inceleneceği, komisyon tarafından sigortalı mevduat ve sigortalı katılım fonlarının doğruluğu hakkında yapılacak değerlendirmenin, BDDK ile adli ve idari mercilerin tespitleri ve alınan kararları, hesap sahipleri tarafından ibraz edilen belgeler, Sigorta ve Risk İzleme Daire Başkanlığı nezdinde tutulan kayıtlar ile banka kayıtları ve ilgili diğer belgeler esas alınarak, bankanın faaliyet izninin kaldırıldığı tarihten itibaren üç ay içinde tamamlanacağı, gerektiğinde bu sürenin üç ay uzatılabileceği ve zorunlu nedenlerle üç aylık uzatma süresinin yetersiz kalması hâlinde de, bu sürenin Fon Kurulunca her biri üç ayı geçmemek üzere iki kez daha uzatılabileceği, buna göre komisyon tarafından bankanın faaliyet izninin kaldırıldığı tarihten itibaren en geç bir yılın sonunda mevduat ve katılım fonu hesaplarının doğruluğu hususunda bir karar verilmesinin gerektiği, ancak somut olayda, Bankanın faaliyet izninin kaldırılmasına karar verilen 22/7/2016 tarihinden 25/11/2021 tarihine kadar başvurucunun mevduat ve katılım fonu hesaplarının doğruluğu hususunda bir karar verilmediği gibi, Yönetmelik'te belirlenen usule göre herhangi bir araştırma veya inceleme yapıldığını gösteren

bilgi veya belgeye de rastlanmadığı, kişilerin mal varlığı değerleri üzerine konulan tedbirlerin ölçülü olduğundan bahsedilebilmesi için, tedbir işleminin makul bir gerekçesinin bulunması yanında, bu kararların sürdürülmesini haklı gösteren nedenlerin de ortaya konulmasının, ayrıca sürenin uzunluğu nedeniyle tedbirin orantısız, dolayısıyla ölçüsüz hâle dönüşmemesinin gerektiği, tedbirin uzun süredir devam etmesinde başvurucuya atfedilebilecek bir kusur bulunduğunun tespit edilememesi ve Yönetmelik'te belirlenen bir yıllık sürenin aşılmasını makul gösterecek bir gerekçenin de ortaya konulamaması karşısında başvurucunun banka hesabı üzerinde 5 yıl 4 ayı aşan bir süre devam eden tedbir kararının süresinin öngörülebilir ve makul olduğundan bahsetmenin mümkün olmadığı, dolayısıyla uygulanan tedbir kararının uzun süredir devam etmesinin başvurucuya şahsi olarak aşırı bir külfet yüklediği, bu sebeple müdahalenin kamu yararı ile başvurucunun mülkiyet hakkının korunması arasında olması gereken adil dengeyi başvurucu aleyhine bozduğu ve ölçülü olmadığı sonucuna varıldığı gerekçeleri ile, Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin, Faaliyet İzni Kaldırılan Bankalardaki Sigortalı Mevduat Ve Sigortalı Katılım Fonunun Ödenmesi İle Bu Bankaların İflas Ve Tasfiyesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Sigortalı mevduat ve katılım fonunun tespiti ve ödenme süresi" başlıklı 10. maddesinin 3. fıkrasında yer alan düzenleme hilafına, Bankanın faaliyet izninin kaldırıldığı tarihten itibaren en geç bir yılın sonunda mevduat ve katılım fonu hesaplarının doğruluğu hususunda bir karar verilmemesi sebebiyle bir yılı aşan bloke sürelerinin, ölçülü olmadığı ve mülkiyet hakkının ihlali niteliğinde olduğuna ilişkin kararları karşısında uyuşmazlık incelendiğinde; BDDK'nın 22/07/2016 tarihli kararıyla Bankanın faaliyet izninin kaldırılmasını müteakip, banka nezdindeki sigortaya tabi katılım fonunun, Vakıf Katılım Bankası AŞ. aracılığı ile 05/12/2016 tarihi itibarıyla hak sahiplerine ödenmeye başlandığı, ancak davacı hakkında açılan ceza davası sebebiyle, davacının hesabına bloke konularak, hesabının 02/12/2016 tarihinde blokeli olarak Fona aktarıldığı, Yönetmeliğin 10. maddesinin 3. fıkrası uyarınca, Bankanın faaliyet izninin kaldırıldığı tarihten itibaren en geç bir yılın sonunda mevduat ve katılım fonu hesaplarının doğruluğu hususunda bir karar verilmesi gerektiği, dolayısıyla hesap üzerine konulan bloke süresinin en fazla bir yıl olabileceği, bu sürenin aşımının Anayasa Mahkemesince mülkiyet hakkının ihlali olarak değerlendirildiği, buna göre bankanın faaliyet izninin kaldırılmasına karar verilen 22/07/2016 tarihinden bir yıl sonraki tarih ile, davacıya hesabındaki tutarı tahsil edebileceğine ilişkin olarak bizzat bildirim yapılmışsa bildirim tarihi; bildirim yapılmamışsa, hesaptaki tutarın davacı tarafından tahsil edildiği tarih arasında, davacının hak ihlali oluşturacak şekilde mülkü üzerinde tasarrufta bulunamadığı, ancak bu arada, davacının Asya Katılım Bankası A.Ş.'deki 194,97 gr altın hesabı, Bankanın faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki Merkez Bankası döviz alış kurları ve aynı tarihteki İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatı üzerinden Türk Lirasına çevrilmiş ise de, toplam 41.585,28-TL (25.513,74-TL'si altın) tutarın, Vakıf Katılım Bankası A.Ş.'ye aktarılmasını müteakip vadeli hesapta nemalandırılarak, işlemiş kar payı ile birlikte 17/10/2023 tarihi itibarıyla 67.714,83-TL'ye ulaştığı anlaşılmış olup, bu bilgiler ışığında davacının munzam zararının hesaplanması gerekmektedir.

Davacının munzam zararının hesabında, Yargıtay HGK'nun 10/11/1999 tarihli ve 13-353/929 sayılı kararında belirtilen yöntemin benimsenmesinin hakkaniyete uygun olacağı düşünülmüştür.

Yargıtay HGK'nun 10/11/1999 tarihli ve 13-353/929 sayılı kararında özet olarak; "...Munzam zarar, sorumluluğu kusura dayanan borçlu temerrüdünün hukuki bir sonucudur ve alacaklının zararının faizi aşan bölümüdür. Borçlu, para borcunun vadesinde ödenmediğinde (temerrüt oluştuğunda) sözleşme veya yasada belirlenen "gecikme faizi" ödeme yükümü altına girer. Bu durumda, BK'nın 103. maddesi uyarınca alacaklının mutlak ve tartışmasız bir zarara uğradığı kabul edilmektedir. O nedenle alacaklıya, uğradığı zararı ispat yükümü verilmeksizin, en önemlisi borçlunun kusuru olup olmadığı araştırılmaksızın yasa gereği kabul edilen zararı giderme hakkı tanınmıştır. Bunun dışında, alacaklının uğradığı zararın temerrüt faizinin üstünde gerçekleşmiş olması durumunda ise, BK'nın 105. maddesi gündeme gelir. Munzam zarar, borçlu temerrüde düşmeden borcunu ödemiş olsaydı, alacaklının mal varlığının kazanacağı durum ile temerrüt sonucunda ortaya çıkan ve oluşan durum arasındaki farktır. Diğer bir anlatımla temerrüt faizini aşan, kusur sorumluğu kurallarına bağlı bir zarar şeklinde tanımlanabilir. BK'nın 105. maddesi, kaynağı ne olursa olsun, temerrüt faizi yürütülebilir nitelikte olmak koşuluyla bütün para borçlarında uygulanma olanağına sahiptir. Bu bağlamda hemen belirtelim ki, munzam zarar borcunun hukuki sebebi, asıl alacağın temerrüde uğraması ile oluşan hukuki aykırılıktır. O nedenle, borçlunun munzam zararı tazmin yükümlülüğü (BK 105), asıl borç ve temerrüd faizi yükümlülüğünden tamamen farklı, temerrüd ile oluşmaya başlayan asıl borcun ifasına kadar zaman içinde artarak devam eden, asıl borçtan tamamen bağımsız yeni bir borçtur. ....

Ülkemizde yaşanan ve herkes tarafından bilinen enflasyon, artan fiyatlar, döviz artışı vs. gibi olgular nedeniyle her zaman alacaklıların zararının temerrüt faizi ile karşılanması mümkün olmayacağından, öncelikle munzam zarar talep edilen alacakla ilgili temerrüt tarihinden tahsil tarihine kadar geçen süredeki enflasyon verilerini gösterir TEFE, TÜFE-ÜFE oranları, banka vadeli mevduat faiz oranları, döviz kurları, devlet tahvil oranları, işçi ücretleri ve diğer yatırım araçları ile ilgili getiri bilgilerinin resmi kurumlardan sorulup, tespit edildikten sonra, yeniden oluşturulacak munzam zarar hesabı konusunda, uzman bilirkişi kurulundan, tahsiline karar verilen davacılar alacağının temerrüt tarihinde bu yatırım araçlarından oluşacak sepete yatırılması ve değerlendirilmesi halinde, tahsil tarihlerinde asıl alacakla birlikte getirisinin ulaşabileceği miktar ile; tahsiline hükmedilen asıl alacak ve bu alacak için temerrüt tarihinden tahsil tarihlerine kadar davacıların tahsil edebilecekleri ve tahsil ettikleri faiz miktarı ve toplam miktar ve bu şekilde bulunacak toplam miktarlar arasındaki fark konusunda gerekçeli, mahkeme ve Yargıtay denetimine elverişli rapor alınıp değerlendirilerek faizle karşılanamayan zarar konusunda uygun bir karar verilmesi gerektiği" vurgulanmıştır.

O halde, Bankanın faaliyet izninin kaldırılmasına karar verilen 22/7/2016 tarihinden itibaren bir yıllık süre içerisinde, davacının mevduat veya katılım fonu hesaplarının doğruluğu hususunda bir karar verilmemesi sebebiyle mülkiyet hakkı ihlal edilmiş ve söz konusu bir yılın sonunda davalı idare temerrüde düşmüş olup, bu sebeple oluşan zararın davacıya ödenmesi gerekmektedir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun kararında belirtildiği üzere, munzam zarar, borçlu temerrüde düşmeden borcunu ödemiş olsaydı, alacaklının mal varlığının kazanacağı durum ile tümerrüt sonucunda ortaya çıkan ve oluşan durum arasındaki fark olup, uyuşmazlıkta davalı idare, Bankanın faaliyet izninin kaldırılmasına karar verilen 22/7/2016 tarihinden itibaren bir yıl sonra

temerrüde düştüğünden, temerrüde düşmeden borcunu ödemiş olsaydı davacının mal varlığının kazanacağı durum ile, temerrüt sonucunda ortaya çıkan durum arasındaki farkın davacının munzam zararını oluşturduğu açıktır.

Dolayısıyla, bakılan davada, öncelikle munzam zarar talep edilen alacakla ilgili temerrüt tarihinden, blokenin kaldırıldığına dair bildirim tarihine, davacıya bu hususta bizzat bildirim yapılmamış ise, tahsil tarihine kadar geçen süredeki enflasyon verilerini gösterir TEFE, TÜFE-ÜFE oranları, banka vadeli mevduat faiz oranları, döviz kurları, devlet tahvil faiz oranları, işçi ücretleri ve diğer yatırım araçları ile ilgili getiri bilgilerinin resmi kurumlardan sorulup, tespit edildikten sonra, yeniden oluşturulacak munzam zarar hesabı konusunda uzman bilirkişi kurulundan gerekçeli rapor alınıp değerlendirilerek, davacının zararı konusunda bir karar verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Bu arada, davacının munzam zararının hesabında Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun kararında belirtilen yöntemin benimsenmesi halinde, taleple bağlılık ilkesi gereğince, bilirkişi kuruluna ayrıca, munzam zarar talep edilen alacakla ilgili temerrüt tarihinden, blokenin kaldırıldığına dair bildirim tarihine; davacıya bu hususta bizzat bildirim yapılmamış ise, tahsil tarihine kadar geçen süredeki altın getiri bilgilerinin de sorularak, her iki hesaplama sonucu arada fark bulunması halinde, davacının talebini aşmayacak şekilde bir karar verilmesi gerektiği de açıktır.

Öte yandan davalı idarenin; Bank Asya nezdinde açılmış hesapların Vakıf Katılım Bankası A.Ş'ye aktarılmasından sonra, hesaplar üzerinde bloke bulunsa dahi, mudilerin hesaplarındaki para birimini değiştirmeye yetkili oldukları, ancak davacının, para biriminin değiştirilmesini aracı bankadan talep etmediğine ilişkin iddiası, dosyada, davacıya bu hususta bildirim yapıldığına dair herhangi bir bilgi ve belge bulunmadığından, yerinde görülmemiştir.

Bu durumda, 07/11/2006 tarih ve 26339 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmeliğin 6. maddesinde yer alan "Sigorta kapsamında ödemeler Türk Lirası olarak yapılır. Döviz cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıkları, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki Merkez Bankası döviz alış kurları esas alınarak belirlenir. Kıymetli maden cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıkları ise, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatına ve Merkez Bankası döviz alış kurlarına göre belirlenir" kuralında dayanağı mevzuat hükümlerine ve hukuka aykırılık bulunmadığı, davacının 26/10/2023 tarihli başvurusunun reddine ilişkin ... tarihli ve ... sayılı Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu işleminde ise; davacının yukarıda belirtilen tarihler arasında oluşan munzam zararının karşılanması gerektiğinden hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın, 07/11/2006 tarih ve 26339 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmeliğin 6. maddesinde yer alan "Sigorta kapsamında ödemeler Türk Lirası olarak yapılır. Döviz cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıkları, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki Merkez Bankası döviz alış kurları esas alınarak belirlenir. Kıymetli maden cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıkları ise, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatına ve Merkez Bankası döviz alış kurlarına göre

belirlenir" kuralının iptali istemine yönelik kısmının reddine, davacının 26/10/2023 tarihli başvurusunun reddine ilişkin ... tarihli ve ... sayılı Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu işleminin ise iptali ile oluşan munzam zararın, idareye başvuru tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesine karar verilmesi gerektiği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

MADDİ OLAY VE HUKUKİ SÜREÇ :

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun ... tarih ve ... sayılı kararıyla Bank Asya'nın faaliyet izninin kaldırılmasına karar verilmiş, Fon Kurulunun ... tarih ve ... sayılı kararına istinaden Banka nezdindeki sigortaya tabi katılım fonunun hak sahiplerine ödenmesine 05/12/2016 tarihinden itibaren Vakıf Katılım aracılığıyla başlanmıştır.

Bank Asya mudilerine yapılan ödemeden kaynaklı olarak alacaklı sıfatıyla Fon Kurulunun ... tarih ve ... sayılı kararına istinaden Bank Asya'nın iflası talep edilmiş, ... Asliye Ticaret Mahkemesinin E:... sayılı dosyasında verilen 16/11/2017 tarihli karar ile Bank Asya hakkında açılan iflas davasının kabulüne, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 106. maddesi gereğince anılan şirketin iflasına, iflasın 16/11/2017 günü saat 15.28 itibarıyla açılmasına karar verilmiştir.

Davacının Bank Asya'da bulunan altın cinsinden mevduatı (194,97 gr) anılan Bankanın faaliyet izninin kaldırıldığı tarih olan 22/07/2016 tarihindeki İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatı ve Merkez Bankası döviz alış kurları üzerinden Türk lirası olarak (41.585,28-TL) 02/12/2016 tarihinde Vakıf Katılım'a aktarılmıştır. Davacının hakkında FETÖ/PDY terör örgütü üyeliği nedeniyle yapılan yargılama dolayısıyla davacının hesabına Fon tarafından bloke işlemi tesis edilmiş, davacı ile ilgili yapılan yargılama sonucunda ... Ağır Ceza Mahkeme'nin E:... sayılı dosyasında davacının mahkumiyetine karar verilmiş, ancak Mahkemece davacının mal varlığına ilişkin bir tedbir kararı verilmemesi üzerine Fon Kurulu kararı doğrultusunda davacının hesabındaki Fon tarafından konulan idari blokenin kaldırılmasına karar verilmiştir.

Blokenin kaldırılması sonrasında davacı adına Vakıf Katılım'a aktarılan 41.585,28-TL birikmiş nemasıyla birlikte 67.714,83-TL olarak 17/10/2023 tarihinde davacıya ödenmiştir.

Davacı tarafından, altın cinsinden mevduatının kendisine fiili olarak ödeme yapıldığı 17/10/2023 tarihindeki kur üzerinden ödenmesi talebiyle 26/10/2023 tarihinde davalı idareye yapılan başvurunun ... tarih ve ... sayılı işlem ile reddi üzerine anılan işlem ile dayanağı olan Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmeliğin 6. maddesinin iptali ile oluşan zararlarının yasal faiziyle tazmini istemiyle bakılan dava açılmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE:

İLGİLİ MEVZUAT:

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun "Fonun kuruluş ve bağımsızlığı" başlıklı 111. maddesinin birinci fıkrasında, "Bu Kanun ve ilgili diğer mevzuat ile verilen yetkiler çerçevesinde tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla, mevduatın ve katılım fonlarının sigorta edilmesi, Fon bankalarının yönetilmesi, malî bünyelerinin güçlendirilmesi, yeniden yapılandırılması, devri, birleştirilmesi, satışı, tasfiyesi, Fon alacaklarının takip ve tahsili işlemlerinin yürütülmesi ve sonuçlandırılması, Fon varlık ve kaynaklarının idare edilmesi ve Kanunla verilen diğer görevlerin ifası için kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve malî özerkliğe sahip Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu kurulmuştur." kuralı yer almaktadır.

Aynı Kanun'un "Mevduatın ve katılım fonunun sigortalanması" başlıklı 63. maddesinin birinci fıkrasında "Kredi kuruluşları nezdlerindeki resmi kuruluşlar, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlara ait olanlar haricindeki tüm mevduat ve katılım fonları, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından sigorta edilir." kuralı, üçüncü fıkrasında, "Sigortaya tabi olacak mevduat ve katılım fonlarının kapsamı ve tutarı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Merkez Bankası ve Kurulun olumlu görüşü alınmak suretiyle Fon Kurulu tarafından belirlenir. Risk esaslı sigorta priminin oranı, yıllık bazda sigortaya tabi mevduat ve katılım fonunun binde yirmisini aşamaz. Risk esaslı sigorta priminin tarifesi, tahsil zamanı, şekli, mevduat sigorta rezervinin ulaşması hedeflenen minimum seviyesi ile diğer hususlar Kurulun görüşü alınmak suretiyle Fon Kurulu tarafından belirlenir. " kuralı, aynı maddenin altıncı fıkrasında ise " Faaliyet izni kaldırılan kredi kuruluşları nezdinde bulunan ve doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde kanıtlanan mevduat ve katılım fonunun sigorta kapsamındaki kısmı, Fon kaynaklarından ödenir. " kuralı yer almaktadır. Kanun'un "Sigorta kapsamı dışında kalan mevduat ve katılım fonu" başlıklı 64. Maddesinin (c) bendinde "26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 282 nci maddesindeki suçtan kaynaklanan malvarlığı değerleri kapsamına giren mevduat ve katılım fonu ile diğer hesaplar." sigortaya tabi olmayan mevduat ve katılım fonu sahipleri arasında gösterilmiştir.

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun "Faaliyet İzni Kaldırılan ve Fona Devredilen Bankalara İlişkin Hükümler" başlıklı kısmında yer alan 106. Maddesinin birinci fıkrasında, " Bir bankanın bu Kanun hükümlerine göre faaliyet izninin kaldırılması hâlinde yönetim ve denetimi Fona intikal eder.", üçüncü fıkrasında "Fon, yönetim ve denetimi kendisine intikal eden bankadaki sigortalı mevduatı ve sigortalı katılım fonunu doğrudan veya ilân edeceği başka bir banka aracılığı ile ödeyerek, mevduat ve katılım fonu sahipleri yerine bankanın doğrudan doğruya iflasını ister. Bu görev ve yetki münhasıran Fona aittir. Bu şekilde yapılacak iflas isteminde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 178 inci maddesinin ikinci fıkrası ve 179 uncu maddesinin iflasın ertelenmesine ilişkin hükümleri uygulanmaz.

" son fıkrasında ise, "Bu madde hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar, Kurulun görüşü alınmak suretiyle Fon tarafından yönetmelikle düzenlenir." hükmü yer almaktadır.

Faaliyet İzni Kaldırılan Bankalardaki Sigortalı Mevduat ve Sigortalı Katılım Fonunun Ödenmesi İle Bu Bankaların İflas ve Tasfiyesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Sigortalı mevduat ve katılım fonunun tespiti ve ödenme süresi" başlıklı 10. Maddesinde, "(1) Faaliyet izni kaldırılarak yönetim ve denetimi Fona intikal eden banka nezdinde bulunan ve 5411 sayılı Kanunun 63 üncü maddesi kapsamındaki sigortalı mevduat ve sigortalı katılım fonlarının doğruluğu,

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ile adli ve idari mercilerin tespitleri ve alınan kararları, hesap sahipleri tarafından ibraz edilen belgeler, Sigorta ve Risk İzleme Daire Başkanlığı nezdinde tutulan kayıtlar ile banka kayıtları ve ilgili diğer belgeler esas alınarak, Tasfiye Daire Başkanlığının koordinasyonunda Hukuk İşleri Daire Başkanlığı, Sigorta ve Risk İzleme Daire Başkanlığı ve Denetim Daire Başkanlığı personelinden oluşacak bir komisyon tarafından incelenmek suretiyle tespit edilir.

...

(3) Doğruluğu hiç bir şüpheye yer vermeyecek şekilde tespit edilen mevduat ve katılım fonunun sigorta kapsamındaki kısmının tespiti ve ödeme süresi, bankanın faaliyet izninin kaldırıldığı tarihten itibaren 3 aydır. Gerektiğinde bu süre üç ay uzatılabilir. Zorunlu nedenlerle üç aylık uzatma süresinin yetersiz kalması halinde bu süre Fon Kurulunca her biri üç ayı geçmemek üzere iki kez daha uzatılabilir. Ödemeler, Fon Kurulu kararı ile doğrudan veya Fon tarafından ilan edilecek bir banka aracılığıyla gerçekleştirilir.

(4) Doğruluğu hiç bir şüpheye yer vermeyecek sigortaya tabi mevduat ve sigortaya tabi katılım fonunun tespiti için, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyonun sağlanması suretiyle teknik ve idari alt yapı oluşturulur...

...

(10) Ödeme talebinde bulunan hak sahibi ile ilgili olarak, Fona veya faaliyet izni kaldırılan bankaya, 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanun nedeni ile soruşturma başlatıldığının resmi merciler tarafından bildirilmesi halinde, yargılama sonuçlanıncaya kadar herhangi bir ödeme yapılmaz. Bu fıkra kapsamındaki tasarruf mevduatı ve katılım fonu yargılama sonuçlanıncaya kadar bloke hesapta tutulur.

(11) Yargı veya icra organları tarafından haklarında haciz ve/veya tedbir kararı bulunan hak sahiplerinin hesapları, yargı veya icra organlarının, tedbirin veya haczin kaldırılmasına dair kararına kadar hak sahiplerine ödenmez. Ödemelere bir bankanın aracılık etmesi halinde, hesap üzerindeki takyidatlarla birlikte blokeli olarak gönderilir.

(12) Sigortalı mevduat ve katılım fonunun tespitine ve hak sahiplerine ödenmesine ilişkin diğer hususlar 5411 sayılı Kanun ile belirlenen usul çerçevesinde Fon Kurulu tarafından belirlenir." kuralı yer almaktadır.

Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları İle Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmelik'in "Sigortanın kapsam ve tutarı" başlıklı 4. maddesinde, " Türkiye'de faaliyet gösteren bir kredi kuruluşunun yurt içi şubelerinde resmi kuruluşlar, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlara ait olanlar haricindeki Türk Lirası, döviz ve kıymetli maden cinsinden;

a) Mevduat hesaplarının anaparaları ile bu hesaplara ilişkin faiz reeskontları toplamının,

b) Katılma hesapları birim hesap değerlerinin ve özel cari hesapların her bir kişi için 150 bin Türk Lirasına kadar olan kısmı sigorta kapsamındadır.

..." kuralı, aynı Yönetmeliğin "Sigortalı mevduat veya katılım fonunun ödenmesi" başlıklı 6. maddesinde ise, "(1) Sigorta kapsamında ödemeler Türk Lirası olarak yapılır. Döviz cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıkları, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki Merkez Bankası döviz alış kurları esas alınarak belirlenir. Kıymetli maden cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıkları ise, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatına ve Merkez Bankası döviz alış kurlarına göre belirlenir." kuralı yer almaktadır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Dava konusu Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları İle Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmelik'in "Sigortalı mevduat veya katılım fonunun ödenmesi " başlıklı 6. maddesinin iptali istemi yönünden;

Yukarıda aktarılan mevzuat kurallarından tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerini korumak amacıyla, mevduat ve katılım fonlarının sigorta edilmesi, Fon varlık ve kaynaklarının idare edilmesi ve Kanunla verilen diğer görevlerin ifası amacıyla kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun kurulduğu, bankalara duyulan güvenin korunmasını sağlamak, tasarrufları arttırmak ve finansal sistemin istikrarına katkıda bulunmak amacıyla tasarruf mevduatlarının belirli bir limite kadar sigorta edildiği ve kredi kuruluşlarının bankacılık sisteminde yarattıkları risk oranlarına göre belirlenen primlerin TMSF 'ye ödendiği anlaşılmaktadır.

Dava konusu Yönetmeliğin amacının kredi kuruluşları nezdinde bulunan resmi kuruluşlar, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlara ait olanlar haricindeki tüm mevduat ve katılım fonlarının sigortalanmasına ve Fon tarafından tahsil edilecek sigorta primlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu, Yönetmeliğin 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 63. maddesinin 3. fıkrasına dayanılarak hazırlandığı, anılan Kanun maddesinde; sigortaya tabi olacak tasarruf mevduatı ve gerçek kişilere ait katılım fonlarının kapsam ve tutarının, Merkez Bankası, Kurul ve Hazine Müsteşarlığının olumlu görüşü alınmak suretiyle Fon Kurulu tarafından belirleneceği, risk esaslı sigorta primi oranının, yıllık bazda sigortaya tabi tasarruf mevduat ve katılım fonunun binde yirmisini aşamayacağı, risk esaslı sigorta priminin tarifesi, tahsil zamanı, şekli ve diğer hususların Kurulun görüşü alınmak suretiyle Fon Kurulu tarafından belirleneceğinin kurala bağlandığı görülmekte olup, Fon kuruluna verilen söz konusu yetki doğrultusunda düzenlenen Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmelik'in "Sigortalı mevduat veya katılım fonunun ödenmesi" başlıklı dava konusu 6. maddesinde de, sigorta kapsamındaki ödemelerin Türk Lirası olarak yapılacağı, döviz cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıklarının, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki Merkez Bankası döviz alış kurlarına; kıymetli maden cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıklarının ise, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatı ve Merkez Bankası döviz alış kurlarına göre belirleneceği kurala bağlanmıştır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1401. maddesinde sigorta sözleşmesinin, sigortacının bir prim karşılığında, kişinin para ile ölçülebilir bir menfaatini zarara uğratan tehlikenin, rizikonun, meydana gelmesi halinde bunu tazmin etmeyi ya da bir veya birkaç kişinin hayat süreleri sebebiyle ya da hayatlarında gerçekleşen bazı olaylar dolayısıyla bir para ödemeyi veya diğer edimlerde

bulunmayı yükümlendiği sözleşme olarak tanımlandığı, bu sözleşmenin konusunun bilinmeyen, ani bir şekilde ortaya çıkan ve irade dışı gerçekleşen muhtemel riskin karşılanması olduğu anlaşılmaktadır.

Dava konusu uyuşmazlıkta ise sigorta ilişkisi bakımından riskin gerçekleştiği tarihin Bank Asya'nın faaliyet izninin kaldırıldığı tarih olduğu ve davalı Fonun, yönetim ve denetimi kendisine intikal eden bankadaki sigortalı mevduatı ve sigortalı katılım fonunu ödeme sorumluluğunun da bu tarihte doğduğu açıktır. Tüm bu hususlar dikkate alındığında döviz veya kıymetli maden cinsinden hesapların Türk Lirasına çevrilmesinde, Fonun ödeme sorumluluğunun doğduğu ve her bir mudi için riskin gerçekleştiği tarih olan, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihin esas alınmasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 99. maddesinde yer alan "Konusu para olan borç ülke parasıyla ödenir." hükmü uyarınca da konusu para olan borçların Türk Lirası olarak ödenmesinin esas olduğu ve 5411 sayılı Kanunun 63. maddesi ile Fon Kuruluna verilen yetki doğrultusunda, takdir hakkına dayanılarak yapılan düzenlemenin sigorta kapsamındaki ödemelerin Türk Lirası olarak yapılacağına dair kısmında da, dayanağı mevzuata ve hukuka aykırılık görülmemiştir.

Davacının müflis Bank Asya'da bulunan altın cinsinden mevduatının 17/10/2023 tarihinde Vakıf Katılım aracılığıyla Bank Asya'nın faaliyet izninin kaldırıldığı 22/07/2016 tarihindeki kur üzerinden ödenmesi nedeniyle oluşan kur farkı zararının tazmini istemiyle davalı Fon'a yaptığı başvurunun reddine ilişkin ... tarih ve ... sayılı işlem yönünden;

Uyuşmazlık konusu olayda Bank Asya'nın faaliyet izninin Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun ... tarih ve ... sayılı kararı ile kaldırıldığı, banka nezdindeki sigortaya tabi katılım fonunun hak sahiplerine ödenmesine Vakıf Katılım aracılığıyla başlandığı, bu kapsamda davacı adına Bank Asya nezdinde açılmış bulunan altın hesabındaki paranın 41.585,28-TL olarak 02/12/2016 tarihinde Vakıf Katılım'a aktarıldığı dosyada yer alan bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır.

Bank Asya nezdindeki sigortalı katılım fonlarının TMSF tarafından ödenebilmesi için söz konusu katılım fonlarının Bankacılık Kanunu'nun 63. maddesi ile Tasfiye Yönetmeliğinin 10. maddesi uyarınca "doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek" şekilde kanıtlanması gerektiğinden Banka nezdinde bulunan katılım fonlarından sigorta kapsamında bulunan hesaplar FETÖ/PDY örgütüyle ilintili ya da örgütü desteklemek amacına matuf olup olmadığı yönünden de bir incelemeye tabi tutulmuş olup, 2013 yılı sonundan itibaren bankadan yoğun bir para çıkışı yaşanmasına rağmen aynı dönemde hayatın olağan akışına aykırı ve ekonomik gerekçelerle açıklanamayacak şekilde, FETÖ/PDY'yi desteklemek amacına matuf olduğu intibaı uyandıracak mahiyette yeni hesaplar açan ya da mevcut hesapların bakiyelerini artıranlardan yaşı, mesleği, daha önceki dönemde Banka nezdinde gerçekleştirmiş olduğu işlemler ile belirtilen dönemde gerçekleştirilenlerin uyumu gibi kriterler dikkate alınarak bir kısım işlemler şüpheli olarak değerlendirilmiştir.

Yukarıda aktarılan kriterler kapsamında davacının hesabına da hesabın doğruluğu konusunda oluşan şüpheler tamamen giderilinceye kadar 5411 sayılı Kanun'un 63. maddesi ile Tasfiye Yönetmeliğinin 10. maddesi uyarınca "TMSF BLOKESİ-Teftiş" başlıklı bloke tesis edilmiş olup,

bloke işleminin yapılan incelemelerin neticelendirilmesi ve hesap üzerindeki şüphelerin giderilerek "doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde kanıtlanan" hesaplardan olup olmadığının tespiti için tedbiren konulduğu açıktır.

Bu durumda, hakkında FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne üye olma suçundan yapılan yargılama dolayısıyla davacının faaliyet izni kaldırılan Bank Asya nezdinde bulunan ve Vakıf Katılım'a aktarılan hesabının doğruluğu konusundaki şüphe giderilinceye kadar tedbiren konulan blokenin Fon Kurulu kararı doğrultusunda kaldırılarak davacının altın cinsinden olan mevduatının Bank Asyanın faaliyet izninin kaldırıldığı 22/07/2016 tarihli İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatı ve Merkez Bankası döviz alış kurları esas alınmak suretiyle Türk Lirasına çevrilerek birikmiş nemasıyla birlikte 67.714,83-TL olarak davacıya ödendiği görüldüğünden mevzuata uygun olarak tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Öte yandan dava konusu işlemler hukuka uygun bulunduğundan işlem nedeniyle oluştuğu ileri sürülen zararın tazmini isteminin de reddi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Davacı hakkında "FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne üye olmak" suçundan dolayı ... Ağır Ceza Mahkemesinin ... sayılı esasına kayden açılan ceza davasında davacının mahkumiyetine karar verildiği ve davanın Yargıtay aşamasında derdest olduğu anlaşılmakta olup mevduat veya katılım fonu sahibinin bankada bulunan ekonomik değerinin belirli bir kısmının sigorta kapsamında ödenmesi için davalı idarenin gerekli inceleme ve araştırmayı yapması, bunun için sigortalı adına ayırdığı ekonomik değerin kullanımını bu incelemesinin sonuçlanmasına kadar askıya almasının mülkiyet hakkına ölçüsüz bir müdahale olarak nitelendirilmesine ise olanak bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. DAVANIN REDDİNE,

2. Ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam ...-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına,

3. Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca ...-TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine,

4. Posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine,

5. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere, 24/02/2025 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

(X) KARŞI OY :

Dava, davacının müflis Asya Katılım Bankası'nda bulunan altın cinsinden mevduatının 17/10/2023 tarihinde Vakıf Katılım Bankası aracılığıyla Asya Katılım Bankası'nın faaliyet izninin kaldırıldığı 22/07/2016 tarihindeki kur üzerinden ödenmesi nedeniyle oluşan kur farkı zararının tazmini istemiyle davalı Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na yaptığı başvurunun reddine ilişkin ... tarih ve ... sayılı işlemin ve bu işleme dayanak teşkil eden Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmeliğin 6. maddesinin iptali ile oluşan zararlarının yasal faiziyle tazmini istemiyle açılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; davacının Asya Katılım Bankası A.Ş.'de bulunan altın cinsinden mevduatının (194,97 gr) anılan Bankanın faaliyet izninin kaldırıldığı tarih olan 22/07/2016 tarihindeki İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatı ve Merkez Bankası döviz alış kurları üzerinden Türk lirası olarak (41.585,28-TL) 02/12/2016 tarihinde Vakıf Katılım Bankası A.Ş.'ye aktarıldığı, davacının hakkında FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne üye olma suçundan dolayı yapılan yargılama nedeniyle davacının hesabı şüpheli görülerek Fon tarafından davacının hesabına bloke konulduğu, yapılan yargılama sonunda davacının mal varlığına ilişkin herhangi bir tedbir kararı verilmediğinden Fon Kurulu kararı doğrultusunda davacının hesabındaki blokenin kaldırılmasına karar verildiği, blokenin kaldırılması sonrasında davacı adına Vakıf Katılım Bankası A.Ş.'ye aktarılan 41.585,28-TL'nin birikmiş nemasıyla birlikte 67.714,83-TL olarak 17/10/2023 tarihinde davacıya ödendiği, davacı tarafından, altın cinsinden mevduatının kendisine fiili olarak ödeme yapıldığı 17/10/2023 tarihindeki kur üzerinden ödenmesi talebiyle tarihinde davalı idareye yapılan başvurunun ... tarih ve ... sayılı işlem ile reddi üzerine anılan işlem ile dayanağı olan Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmeliğin 6. maddesinin iptali ile oluşan zararlarının yasal faiziyle tazmini talebiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde; "Bu Kanunun amacı, finansal piyasalarda güven ve istikrarın sağlanmasına, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasına, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunmasına ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir."; “Tanımlar ve kısaltmalar” başlıklı 3. maddesinde; ".Bu Kanunun uygulanmasında...Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu, Fon: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunu, Fon Kurulu: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulunu, Katılım bankası: Bu Kanuna göre özel cari ve katılma hesapları yoluyla fon toplamak ve kredi kullandırmak esas olmak üzere faaliyet gösteren kuruluşlar ile yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye'deki şubelerini, Katılım fonu: Katılım bankaları nezdinde açtırılan gerçek ve tüzel kişilere ait özel cari hesap ve katılma hesaplarında yer alan parayı ifade eder"; Kanun'un "Mevduatın ve katılım fonunun sigortalanması" başlıklı işlem tarihindeki 63. maddesinde; "Kredi kuruluşları nezdlerindeki tasarruf mevduatı ve gerçek kişilere ait katılım fonları, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından sigorta edilir. Kredi kuruluşları, nezdlerindeki tasarruf mevduatı ve gerçek kişilere ait katılım fonlarını, sigortaya tâbi kısım üzerinden sigorta ettirmek ve bunun üzerinden prim ödemek zorundadır. Sigortaya tâbi olacak tasarruf mevduatı ve gerçek kişilere ait katılım fonlarının kapsamı ve tutarı, Merkez Bankası, Kurul ve Hazine Müsteşarlığının olumlu görüşü alınmak suretiyle Fon Kurulu tarafından belirlenir. Risk esaslı sigorta priminin oranı, yıllık bazda sigortaya tâbi tasarruf mevduat ve katılım fonunun binde yirmisini aşamaz. Risk esaslı sigorta priminin tarifesi, tahsil zamanı, şekli ve diğer hususlar Kurulun görüşü alınmak suretiyle Fon Kurulu tarafından belirlenir. Kredi kuruluşlarının iflası hâlinde mevduat ve katılım fonu sahipleri, Fonun imtiyazlı alacaklarından ve Devlet ile sosyal güvenlik kuruluşlarının 6183 sayılı Kanun kapsamındaki alacaklarından sonra gelmek üzere sigortaya tâbi olmayan kısım için 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 206. maddesindeki üçüncü sıra anlamında imtiyazlı alacaklıdırlar. Kredi kuruluşlarınca Fona ödenen sigorta primleri kurumlar vergisi

matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir. Faaliyet izni kaldırılan kredi kuruluşları nezdinde bulunan ve doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde kanıtlanan mevduat ve katılım fonunun sigorta kapsamındaki kısmı, Fon kaynaklarından ödenir."; 5411 sayılı Kanun'un "Faaliyet izninin kaldırılması" başlıklı 106. maddesinde; "Bir bankanın bu Kanun hükümlerine göre faaliyet izninin kaldırılması hâlinde yönetim ve denetimi Fona intikal eder. İznin kaldırılmasına ilişkin Kurul kararının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihten itibaren, banka hakkındaki ihtiyatî tedbir dahil her türlü icra ve iflas takibatı durur ve yeni icra ve iflas takibi yapılamaz. Banka hakkında Fon haricinde üçüncü kişiler tarafından açılmış tüm dava, icra ve iflas takipleri mahkeme, icra ve iflas dairesi tarafından derhal Fona bildirilir. Fon, yönetim ve denetimi kendisine intikal eden bankadaki sigortalı mevduatı ve sigortalı katılım fonunu doğrudan veya ilân edeceği başka bir banka aracılığı ile ödeyerek, mevduat ve katılım fonu sahipleri yerine bankanın doğrudan doğruya iflasını ister. Bu görev ve yetki münhasıran Fona aittir. Bu şekilde yapılacak iflas isteminde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 178. maddesinin 2. fıkrası ve 179. maddesinin iflasın ertelenmesine ilişkin hükümleri uygulanmaz. Fonun iflas talebi hakkında 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun seri muhakeme usulü hükümleri uygulanır ve en geç altı ay içerisinde iflas talebi hakkında karar verilir. Yönetim ve denetimi Fona intikal eden banka hakkında iflas kararı verilmesi hâlinde Fon, iflas masasına 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 206. maddesinde yer alan üçüncü sıradaki tüm imtiyazlı alacaklılardan önce, ancak Devletin ve sosyal güvenlik kuruluşlarının 6183 sayılı Kanun kapsamındaki alacaklarından sonra gelmek üzere imtiyazlı alacaklı sıfatıyla iştirak eder. Fon, bu Kanunun uygulanması ile sınırlı olmak üzere 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 166, 218, 219, 223, 234, 236, 249, 251 ve 254. maddelerindeki yetki ve görevler hariç olmak üzere iflas dairesi, alacaklılar toplantısı ve iflas idaresi görev ve yetkilerine sahip olarak bankayı tasfiye eder. İflasına hükmolunan bankanın Fona olan borçları, masanın nakit durumuna göre 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 232. maddesinde gösterilen sıra cetvelinin kesinleşmesi beklenmeksizin ödenir. Alacaklılar sıra cetvelinin düzenlenmesinde İcra ve İflas Kanununun 232. maddesinde öngörülen üç aylık sürenin yetersiz kalması hâlinde iflas idaresinin talebi üzerine, Fon Kurulu tarafından üçer aylık ek süreler verilebilir. Bu madde hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Kurulun görüşü alınmak suretiyle Fon tarafından yönetmelikle düzenlenir." hükmünü içermektedir.

5411 sayılı Kanunun 106. maddesinin son fıkrasına dayanılarak hazırlanan Faaliyet İzni Kaldırılan Bankalardaki Sigortalı Mevduat Ve Sigortalı Katılım Fonunun Ödenmesi İle Bu Bankaların İflas Ve Tasfiyesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Sigortalı mevduat ve katılım fonunun tespiti ve ödenme süresi" başlıklı 10. maddesinde; "(1) Faaliyet izni kaldırılarak yönetim ve denetimi Fona intikal eden banka nezdinde bulunan ve 5411 sayılı Kanunun 63. maddesi kapsamındaki sigortalı mevduat ve sigortalı katılım fonlarının doğruluğu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ile adli ve idari mercilerin tespitleri ve alınan kararları, hesap sahipleri tarafından ibraz edilen belgeler, Sigorta ve Risk İzleme Daire Başkanlığı nezdinde tutulan kayıtlar ile banka kayıtları ve ilgili diğer belgeler esas alınarak, Tasfiye Daire Başkanlığının koordinasyonunda Hukuk İşleri Daire Başkanlığı, Sigorta ve Risk İzleme Daire Başkanlığı ve Denetim Daire Başkanlığı personelinden oluşacak bir komisyon tarafından incelenmek suretiyle tespit edilir. ...(3) Doğruluğu hiç bir şüpheye yer vermeyecek şekilde tespit edilen mevduat ve katılım fonunun sigorta kapsamındaki kısmının tespiti ve ödeme süresi, bankanın faaliyet izninin

kaldırıldığı tarihten itibaren 3 aydır. Gerektiğinde bu süre üç ay uzatılabilir. Zorunlu nedenlerle üç aylık uzatma süresinin yetersiz kalması halinde bu süre Fon Kurulunca her biri üç ayı geçmemek üzere iki kez daha uzatılabilir. Ödemeler, Fon Kurulu kararı ile doğrudan veya Fon tarafından ilan edilecek bir banka aracılığıyla gerçekleştirilir. (4) Doğruluğu hiç bir şüpheye yer vermeyecek sigortaya tabi mevduat ve sigortaya tabi katılım fonunun tespiti için, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyonun sağlanması suretiyle teknik ve idari alt yapı oluşturulur. ...(10) Ödeme talebinde bulunan hak sahibi ile ilgili olarak, Fona veya faaliyet izni kaldırılan bankaya, 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanun nedeni ile soruşturma başlatıldığının resmi merciler tarafından bildirilmesi halinde, yargılama sonuçlanıncaya kadar herhangi bir ödeme yapılmaz. Bu fıkra kapsamındaki tasarruf mevduatı ve katılım fonu yargılama sonuçlanıncaya kadar bloke hesapta tutulur. (11) Yargı veya icra organları tarafından haklarında haciz ve/veya tedbir kararı bulunan hak sahiplerinin hesapları, yargı veya icra organlarının, tedbirin veya haczin kaldırılmasına dair kararına kadar hak sahiplerine ödenmez. Ödemelere bir bankanın aracılık etmesi halinde, hesap üzerindeki takyidatlarla birlikte blokeli olarak gönderilir. (12) Sigortalı mevduat ve katılım fonunun tespitine ve hak sahiplerine ödenmesine ilişkin diğer hususlar 5411 sayılı Kanun ile belirlenen usul çerçevesinde Fon Kurulu tarafından belirlenir." Yönetmelik'in "Sigortalı mevduat ve katılım fonunun ödenmesi" kenar başlıklı 12. maddesinde; " (1) Faaliyet izni kaldırılarak yönetim ve denetimi Fona intikal eden bankada 10. maddenin birinci fıkrasındaki esaslar çerçevesinde tespit edilen sigortalı mevduat ve sigortalı katılım fonunun hak sahiplerine ödenmesi, 13/2/2006 tarihli ve 2006/10169 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Teşkilat Yönetmeliğinin 14. maddesi uyarınca Finansman Daire Başkanlığı tarafından Fon kaynakları kullanılarak gerçekleştirilir." düzenlemelerine yer verilmiştir.

5411 sayılı Kanunun 63. maddesinin 3. fıkrasına dayanılarak hazırlanan, 07.11.2006 tarih ve 26339 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmelik'in "Sigortanın kapsam ve tutarı" başlıklı 4. maddesinde; "(1) Türkiye'de faaliyet gösteren bir kredi kuruluşunun yurt içi şubelerinde gerçek kişiler adına açılmış olan ve münhasıran çek keşide edilmesi dışında ticari işlemlere konu olmayan Türk Lirası, döviz ve kıymetli maden cinsinden; a) Tasarruf mevduatı hesaplarının anaparaları ile bu hesaplara ilişkin faiz reeskontları toplamının, b) Katılma hesapları birim hesap değerlerinin ve özel cari hesapların her bir gerçek kişi için 150 bin Türk Lirasına kadar olan kısmı sigorta kapsamındadır. (2) Birinci fıkradaki sınır içinde kalsa dahi; a) Hesap sahiplerine Fon tarafından ödeme yapılacak mevduat bankasının faaliyet izninin kaldırıldığı tarih itibarıyla mevduat hesaplarına tahakkuk ettirdiği faizlerin, mevduat toplamları en yüksek beş mevduat bankasınca uygulanan faiz oranlarının ortalaması ile bu bankaca kamuya ilan edilen ve Merkez Bankasına bildirilen azami faiz oranları üzerinden hesaplanacak tutarları aşan kısmı, b) Hesap sahiplerine Fon tarafından ödeme yapılacak katılım bankasının faaliyet izninin kaldırıldığı tarih itibarıyla katılma hesaplarına tahakkuk ettirdiği kâr paylarının, katılım fonu toplamları en yüksek üç katılım bankasınca uygulanan kâr payları ortalaması üzerinden hesaplanacak tutarları aşan kısmı sigorta kapsamında değildir" hükmüne; "Sigortalı mevduat veya katılım fonunun ödenmesi" başlıklı dava konusu 6. maddesinde; "(1) Sigorta kapsamında ödemeler Türk Lirası olarak yapılır. Döviz cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıkları, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı

tarihteki Merkez Bankası döviz alış kurları esas alınarak belirlenir. Kıymetli maden cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıkları ise, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatına ve Merkez Bankası döviz alış kurlarına göre belirlenir" kuralına yer verilmiştir.

Sigortaya Tabi Mevduat Ve Katılım Fonları İle Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmeliğin 6. maddesi yönünden; Daire kararında belirtilen gerekçelerle anılan düzenlemede hukuka aykırılık bulunmadığı ve bu kısım yönünden davanın reddi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Davacının müflis Asya Katılım Bankası'nda bulunan altın cinsinden mevduatının 17/10/2023 tarihinde Vakıf Katılım Bankası aracılığıyla Asya Katılım Bankası'nın faaliyet izninin kaldırıldığı 22/07/2016 tarihindeki kur üzerinden ödenmesi nedeniyle oluşan kur farkı zararının tazmini istemiyle davalı Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na yaptığı başvurunun reddine ilişkin ... tarih ve ... sayılı işlem yönünden ise;

Fon Kurulunun ... tarih ve ... sayılı kararıyla Asya Katılım Bankası AŞ. yönetimi Fon tarafından devralınmış, bilahare BDKK'nın ... tarih ve ... sayılı kararı ile Bank Asya'nın temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetiminin, kısmen veya tamamen devri, satışı veya birleştirilmesi amacıyla 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun (Kanun) 71. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi hükmü gereğince Fona devredilmesine karar verilmiş, Fon Kurulunun ... tarih ve ... sayılı kararı ile Bankanın yönetim ve denetim yetkisi Fon tarafından kullanılmaya başlanmış, daha sonra BDDK'nın ... tarih ve ... sayılı kararıyla Bankanın faaliyet izni kaldırılmıştır. Fon Kurulunun ... tarihli ve ... sayılı kararına istinaden, banka nezdindeki sigortaya tabi katılım fonunun, 05.12.2016 tarihinden itibaren Vakıf Katılım Bankası AŞ aracılığıyla hak sahiplerine ödenmesine başlanmış, bilahare ... Asliye Ticaret Mahkemesinin ... tarihli ve E:201 sayılı kararı ile, Asya Katılım Bankası AŞ'nin iflasına karar verilerek, iflas idaresi oluşturulmuştur.

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 63. maddesi uyarınca, kredi kuruluşları nezdindeki tasarruf mevduatı ve gerçek kişilere ait katılım fonları, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından sigorta edilmekte, faaliyet izni kaldırılan kredi kuruluşları nezdinde bulunan ve doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde tespit edilen mevduat ve katılım fonunun sigorta kapsamında kalan kısmı da Fon kaynaklarından ödenmektedir.

5411 sayılı Kanunun 63. maddesi ile 07/11/2006 tarih ve 26339 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmelik hükümleri uyarınca, Türkiye'de faaliyet gösteren bir kredi kuruluşunun yurt içi şubelerinde gerçek kişiler adına açılmış olan ve münhasıran çek keşide edilmesi dışında ticari işlemlere konu olmayan Türk Lirası, döviz ve kıymetli maden cinsinden katılma hesapları birim hesap değerlerinin ve özel cari hesapların her bir gerçek kişi için 100.000.- TL'ye kadar olan kısmı, mevduat sigortası kapsamında davalı idarenin güvencesi altındadır. (25.09.2019 tarihli 30899 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları İle Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik'in 1. maddesi ile "100 bin Türk Lirası" ibaresi "150 bin Türk

Lirasına” olarak değiştirilmiş; 16.12.2021 tarihli 31691 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına ilişkin Yönetmelik'in 4. maddesine, birinci fıkradan sonra gelmek üzere "Birinci fıkrada belirtilen tutar her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerleme oranı dikkate alınarak takvim yılı başından geçerli olmak üzere Fon Kurulu tarafından artırılır." fıkrası eklenmiş; 22.12.2022 tarihli 32051 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan, Fon Kurulunun 2022/595 sayılı kararı ile de, halihazırda 200 bin TL olan sigortaya tabi mevduat ve katılım fonu tutarı, 2023 takvim yılı başından geçerli olmak üzere 400 bin TL olarak belirlenmiştir.)

Asya Katılım Bankası AŞ nezdindeki sigortalı katılım fonlarının TMSF tarafından ödenebilmesi için, söz konusu katılım fonlarının Bankacılık Kanunu'nun 63. maddesi ile Tasfiye Yönetmeliği'nin 10. maddesinde belirtildiği üzere "doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek" şekilde kanıtlanmış olması gerekmektedir.

Davacının, Bank Asya nezdinde bulunan altın cinsinden mevduatının 02/12/2016 tarihinde 41.585,28-TL olarak Vakıf Katılım Bankası A.Ş.'ye aktarıldığı, ancak davacı hakkında, "FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma” suçundan yapılan yargılama nedeniyle davacının hesabı Kanunun aradığı "doğruluğu hiçbir şüpheye vermeyecek şekilde tespit edilen" hesap olarak değerlendirilmeyerek, 5411 sayılı Kanunun 63. maddesi ile Tasfiye Yönetmeliğinin 10. maddesi uyarınca davacının hesabına bloke konulduğu, söz konusu bloke işleminden yaklaşık yedi yıl sonra 17/10/2023 tarihinde, 02/12/2016 tarihinde Vakıf Katılım Bankası AŞ'ye aktarılmış olan hesabına ait bakiyenin davacı tarafından tahsil edebildiği anlaşılmıştır.

Başvuruculaların, TMSF'ye devredilmesine karar verilen bir bankada bulunan katılım fonu tutarının bloke edilmesi nedeniyle mülkiyet haklarının ihlal edildiği iddiası ile Anayasa Mahkemesine yaptıkları bireysel başvurular sonucunda, Anayasa Mahkemesince, mevduat ve katılım fonunun sigorta kapsamındaki kısmının tespiti ve ödeme süresi için belirlenen azami süreyi (bir yıl) aşan tedbir sürecinin ölçülü olmadığı gerekçesiyle, mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar verilmiş olup, dava konusu uyuşmazlığın Anayasa Mahkemesinin söz konusu kararları çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anayasa Mahkemesinin Başvuru No:2018/34950 sayılı Kararında özet olarak; Anayasa'nın 35. maddesiyle güvenceye bağlanan mülkiyet hakkının, ekonomik değer ifade eden ve parayla değerlendirilebilen her türlü mal varlığı hakkını kapsadığı, somut olayda başvurucunun bloke konulan banka hesabındaki paranın mülk teşkil ettiğinde kuşku bulunmadığı, 5411 sayılı Kanun'un 106. ve 107. maddeleri uyarınca BDDK tarafından faaliyet izni kaldırılan Bankada bulunan katılım fonu üzerine aynı Kanun'un 63. maddesi uyarınca şüpheli alacak (FETÖ/PDY ile irtibatı olabileceği) olduğu gerekçesiyle konulan tedbirin, mülkiyet hakkına müdahale teşkil ettiğinin açık olup müdahalenin ihlal oluşturup oluşturmadığının incelenmesinin gerektiği, Anayasa'nın 13. maddesi uyarınca, temel hak ve hürriyetlerin, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabileceği, bu sınırlamaların, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağı, Anayasa’nın 35. maddesinde düzenlenen

mülkiyet hakkının sınırsız olmayıp, kamu yararı amacıyla ve kanunla sınırlandırılabileceği, mülkiyet hakkına müdahalede bulunulurken temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin genel ilkeleri düzenleyen Anayasa'nın 13. maddesinin de gözönünde bulundurulmasının gerektiği, dolayısıyla mülkiyet hakkına yönelik müdahalenin Anayasa'ya uygun olabilmesi için müdahalenin kanuna dayanması, kamu yararı amacı taşıması ve ayrıca ölçülülük ilkesi gözetilerek yapılmasının gerektiği, somut olayda 5411 sayılı Kanun'un 106. ve 107. maddeleri uyarınca BDDK tarafından faaliyet izni kaldırılarak TMSF'ye devredilen Bankada bulunan mevduata, şüpheli alacak (FETÖ/PDY irtibatı olabileceği) olduğu gerekçesiyle aynı Kanun'un 63. maddesi uyarınca tedbir konulduğu, 5411 sayılı Kanun'un 63. maddesinde faaliyet izni kaldırılan kredi kuruluşları nezdinde bulunan ve doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde kanıtlanan mevduat ve katılım fonunun sigorta kapsamındaki kısmının, Fon kaynaklarından ödeneceğinin ifade edildiği, dolayısıyla doğruluğunda şüphe bulunduğu değerlendirilen alacakların Yönetmelik'in 10. maddesinin ilgili kısmına göre yapılacak inceleme ve araştırma tamamlanıncaya kadar ödenmemesi yönünde tesis edilen tedbiren bloke işleminin 5411 sayılı Kanun'un 63. maddesi uyarınca şeklî anlamda bir kanuni dayanağının bulunduğu, ancak 5411 sayılı Kanunun, tedbir uygulanan mevduat ve katılım payları için uygulanacak usule ilişkin herhangi bir hüküm içermediği, 5411 sayılı Kanun uyarınca çıkarılan Yönetmelik'in 10. maddesi, bu hususlara ilişkin bir kısım düzenleme içermekte ise de, bu usule uyulmamasının sonuçları ve kişilerin bu hâllerde hangi mercilere ne şekilde başvurabileceğinin açıkça düzenlenmediği, bu hususların dayanak kanun hükmünün kalitesi ve buna bağlı olarak kanunilik koşulunun sağlanıp sağlanmadığı konusunda tereddüte neden olduğu, ancak başvurucunun yargısal yolları tüketme imkânını elde etmiş olması karşısında somut olayın özelliği dikkate alınarak ihlal bulunup bulunmadığı konusunda nihai değerlendirmenin ölçülülük ilkesi yönünden yapılmasının daha uygun olacağı, somut olayda 5411 sayılı Kanun ve Yönetmelik hükümleri ile TMSF'ye devredilen Bankada bulunan alacakların doğruluğunun hiç bir şüpheye yer vermeyecek şekilde tespit edilmesi ve sigorta kapsamındaki kısmının belirlenerek belirli bir süre içerisinde ödenmesinin öngörüldüğü, bu düzenlemelerin, doğruluğu hakkında şüphe bulunmayan alacakların tespit edilmesi suretiyle kamu zararının oluşmasının önlenmesini hedeflediği, dolayısıyla müdahalenin kamu yararına dayalı, meşru bir amacının olduğu, ancak, kamu makamlarınca başvurucunun mülkiyet hakkına yapılan müdahaleyle gerçekleştirilmek istenen amaç ile, bu amacın gerçekleştirilmesi için kullanılan araçlar arasında makul bir ölçülülük ilişkisinin olup olmadığının değerlendirilmesinin gerektiği, dolayısıyla TMSF'nin tedbir kararına yönelik tedbir süresinin uzunluğu bağlamında müdahalenin orantılı olup olmadığının incelenerek sonuca varılacağı, 5411 sayılı Kanun'un 63. maddesi ile Yönetmelik'in 10. maddesinin birlikte değerlendirilmesinden; faaliyet izni kaldırılan kredi kuruluşları nezdinde bulunan mevduat ve katılım fonu hesaplarının doğruluğunun, Yönetmelik'in 10. maddesinin (1) numaralı fıkrasında ifade edilen usulle komisyon tarafından inceleneceği, Komisyon tarafından sigortalı mevduat ve sigortalı katılım fonlarının doğruluğu hakkında yapılacak değerlendirmenin, BDDK ile adli ve idari mercilerin tespitleri ve alınan kararları, hesap sahipleri tarafından ibraz edilen belgeler, Sigorta ve Risk İzleme Daire Başkanlığı nezdinde tutulan kayıtlar ile banka kayıtları ve ilgili diğer belgeler esas alınarak, bankanın faaliyet izninin kaldırıldığı tarihten itibaren üç ay içinde tamamlanacağı, gerektiğinde bu sürenin üç ay uzatılabileceği ve zorunlu nedenlerle üç aylık uzatma süresinin yetersiz kalması hâlinde de, bu sürenin Fon Kurulunca her

biri üç ayı geçmemek üzere iki kez daha uzatılabileceği, buna göre komisyon tarafından bankanın faaliyet izninin kaldırıldığı tarihten itibaren en geç bir yılın sonunda mevduat ve katılım fonu hesaplarının doğruluğu hususunda bir karar verilmesinin gerektiği, ancak somut olayda, Bankanın faaliyet izninin kaldırılmasına karar verilen 22/7/2016 tarihinden 25/11/2021 tarihine kadar başvurucunun mevduat ve katılım fonu hesaplarının doğruluğu hususunda bir karar verilmediği gibi, Yönetmelik'te belirlenen usule göre herhangi bir araştırma veya inceleme yapıldığını gösteren bilgi veya belgeye de rastlanmadığı, kişilerin mal varlığı değerleri üzerine konulan tedbirlerin ölçülü olduğundan bahsedilebilmesi için, tedbir işleminin makul bir gerekçesinin bulunması yanında, bu kararların sürdürülmesini haklı gösteren nedenlerin de ortaya konulmasının, ayrıca sürenin uzunluğu nedeniyle tedbirin orantısız, dolayısıyla ölçüsüz hâle dönüşmemesinin gerektiği, tedbirin uzun süredir devam etmesinde başvurucuya atfedilebilecek bir kusur bulunduğunun tespit edilememesi ve Yönetmelik'te belirlenen bir yıllık sürenin aşılmasını makul gösterecek bir gerekçenin de ortaya konulamaması karşısında başvurucunun banka hesabı üzerinde 5 yıl 4 ayı aşan bir süre devam eden tedbir kararının süresinin öngörülebilir ve makul olduğundan bahsetmenin mümkün olmadığı, dolayısıyla uygulanan tedbir kararının uzun süredir devam etmesinin başvurucuya şahsi olarak aşırı bir külfet yüklediği, bu sebeple müdahalenin kamu yararı ile başvurucunun mülkiyet hakkının korunması arasında olması gereken adil dengeyi başvurucu aleyhine bozduğu ve ölçülü olmadığı sonucuna varıldığı gerekçeleri ile, Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin, Faaliyet İzni Kaldırılan Bankalardaki Sigortalı Mevduat Ve Sigortalı Katılım Fonunun Ödenmesi İle Bu Bankaların İflas Ve Tasfiyesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Sigortalı mevduat ve katılım fonunun tespiti ve ödenme süresi" başlıklı 10. maddesinin 3. fıkrasında yer alan düzenleme hilafına, Bankanın faaliyet izninin kaldırıldığı tarihten itibaren en geç bir yılın sonunda mevduat ve katılım fonu hesaplarının doğruluğu hususunda bir karar verilmemesi sebebiyle bir yılı aşan bloke sürelerinin, ölçülü olmadığı ve mülkiyet hakkının ihlali niteliğinde olduğuna ilişkin kararları karşısında uyuşmazlık incelendiğinde; BDDK'nın 22/07/2016 tarihli kararıyla Bankanın faaliyet izninin kaldırılmasını müteakip, banka nezdindeki sigortaya tabi katılım fonunun, Vakıf Katılım Bankası Aş. aracılığı ile 05/12/2016 tarihi itibarıyla hak sahiplerine ödenmeye başlandığı, ancak davacı hakkındaki yargılama sebebiyle, davacının hesabına bloke konulduğu, Yönetmeliğin 10. maddesinin 3. fıkrası uyarınca, Bankanın faaliyet izninin kaldırıldığı tarihten itibaren en geç bir yılın sonunda mevduat ve katılım fonu hesaplarının doğruluğu hususunda bir karar verilmesi gerektiği, dolayısıyla hesap üzerine konulan bloke süresinin en fazla bir yıl olabileceği, bu sürenin aşımının Anayasa Mahkemesince mülkiyet hakkının ihlali olarak değerlendirildiği, buna göre davacının hesabına bloke konulduğu tarihten bir yıl sonrası ile, davacıya hesabındaki tutarı tahsil edebileceğine ilişkin olarak yapılan bildirim tarihi arasında davacının, hak ihlali oluşturacak şekilde mülkü üzerinde tasarrufta bulunamadığı, ancak bu arada, davacının Asya Katılım Bankası A.Ş.'de bulunan 194,97 gr'lık altın hesabının Merkez Bankası döviz alış kurları ve aynı tarihteki İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatı üzerinden Türk Lirasına çevrilmiş ise de, toplam 41.585,28 TL tutarın, Vakıf Katılım Bankası A.Ş.'ye aktarılmasını müteakip vadeli hesapta nemalandırılarak, işlemiş kar payı ile birlikte 17/10/2023 tarihi itibarıyla 67.714,83-TL'ye ulaştığı anlaşılmış olup, buna göre, davacıya vadeli hesapta

nemalandırılarak kar payı ile ödenen tutar (67.714,83-TL) ile, davacının, hesabına bloke konulduğu tarihten bir yıl sonrasına rastlayan tarihte döviz alınmış olsaydı oluşacak tutar arasındaki fark, davacının zararını oluşturmaktadır.

O halde, davacının hesabı üzerine konulan tedbirin (bloke) bir yılı aşmış olması sebebiyle, mülkiyet hakkı ihlal edilmiş olup, davacıya vadeli hesapta nemalandırılarak kar payı ile ödenen tutar ile (67.714,83-TL) davacının hesabına bloke konulduğu tarihten bir yıl sonrasına rastlayan tarihte döviz alınmış olsaydı oluşacak tutar arasındaki farkın davacıya ödenmesi gerekmektedir.

Öte yandan davalı idarenin; Bank Asya nezdinde açılmış hesapların Vakıf Katılım Bankası A.Ş'ye aktarılmasından sonra, hesaplar üzerinde bloke bulunsa dahi, mudilerin hesaplarındaki para birimini değiştirmeye yetkili oldukları, ancak davacının, para biriminin değiştirilmesini aracı bankadan talep etmediğine ilişkin iddiası, dosyada, davacıya bu hususta bildirim yapıldığına dair herhangi bir bilgi ve belge bulunmadığından, yerinde görülmemiştir.

Bu durumda, 07/11/2006 tarih ve 26339 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmeliğin 6. maddesinde yer alan "Sigorta kapsamında ödemeler Türk Lirası olarak yapılır. Döviz cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıkları, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki Merkez Bankası döviz alış kurları esas alınarak belirlenir. Kıymetli maden cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıkları ise, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatına ve Merkez Bankası döviz alış kurlarına göre belirlenir" kuralında dayanağı mevzuat hükümlerine ve hukuka aykırılık bulunmadığı, davacının müflis Asya Katılım Bankası'nda bulunan altın cinsinden mevduatının 17/10/2023 tarihinde Vakıf Katılım Bankası aracılığıyla Asya Katılım Bankası'nın faaliyet izninin kaldırıldığı 22/07/2016 tarihindeki kur üzerinden ödenmesi nedeniyle oluşan kur farkı zararının tazmini istemiyle davalı Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na yaptığı başvurunun reddine ilişkin ... tarih ve ... sayılı işlemde ise davacının yukarıda belirtilen tarihler arasında oluşan zararının karşılanması gerektiğinden hukuka uyarlık bulunmadığı, anılan işlemin iptali ile oluşan zararın davacıya ödenmesine karar verilmesi gerektiği oyuyla, kararın bu kısmına katılmıyorum.

(XX) KARŞI OY:

Dava, davacının müflis Asya Katılım Bankası'nda bulunan altın cinsinden mevduatının 17/10/2023 tarihinde Vakıf Katılım Bankası aracılığıyla Asya Katılım Bankası'nın faaliyet izninin kaldırıldığı 22/07/2016 tarihindeki kur üzerinden ödenmesi nedeniyle oluşan kur farkı zararının tazmini istemiyle davalı Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na yaptığı başvurunun reddine ilişkin ... tarih ve ... sayılı işlemin ve bu işleme dayanak teşkil eden Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmeliğin 6. maddesinin iptali ile oluşan zararlarının yasal faiziyle tazmini istemiyle açılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; davacının Asya Katılım Bankası A.Ş.'de bulunan altın cinsinden mevduatının (194,97 gr) anılan Bankanın faaliyet izninin kaldırıldığı tarih olan 22/07/2016 tarihindeki İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatı ve Merkez Bankası döviz alış kurları üzerinden Türk lirası olarak (41.585,28-TL) 02/12/2016 tarihinde Vakıf Katılım Bankası A.Ş.'ye

aktarıldığı, davacının hakkında FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne üye olma suçundan dolayı yapılan yargılama nedeniyle davacının hesabı şüpheli görülerek Fon tarafından davacının hesabına bloke konulduğu, yapılan yargılama sonunda davacının mal varlığına ilişkin herhangi bir tedbir kararı verilmediğinden Fon Kurulu kararı doğrultusunda davacının hesabındaki blokenin kaldırılmasına karar verildiği, blokenin kaldırılması sonrasında davacı adına Vakıf Katılım Bankası A.Ş.'ye aktarılan 41.585,28-TL'nin birikmiş nemasıyla birlikte 67.714,83-TL olarak 17/10/2023 tarihinde davacıya ödendiği, davacı tarafından, altın cinsinden mevduatının kendisine fiili olarak ödeme yapıldığı 17/10/2023 tarihindeki kur üzerinden ödenmesi talebiyle tarihinde davalı idareye yapılan başvurunun ... tarih ve ... sayılı işlem ile reddi üzerine anılan işlem ile dayanağı olan Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmeliğin 6. maddesinin iptali ile oluşan zararlarının yasal faiziyle tazmini talebiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Sigortaya Tabi Mevduat Ve Katılım Fonları İle Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmeliğin 6. maddesi yönünden; Daire kararında belirtilen gerekçelerle anılan düzenlemede hukuka aykırılık bulunmadığı ve bu kısım yönünden davanın reddi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Davacının müflis Asya Katılım Bankası'nda bulunan altın cinsinden mevduatının 17/10/2023 tarihinde Vakıf Katılım Bankası aracılığıyla Asya Katılım Bankası'nın faaliyet izninin kaldırıldığı 22/07/2016 tarihindeki kur üzerinden ödenmesi nedeniyle oluşan kur farkı zararının tazmini istemiyle davalı Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na yaptığı başvurunun reddine ilişkin ... tarih ve ... sayılı işlem yönünden ise;

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 63. maddesi uyarınca, faaliyet izni kaldırılan kredi kuruluşları nezdinde bulunan ve doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde kanıtlanan mevduat ve katılım fonunun sigorta kapsamındaki kısmının Fon tarafından mevduat sigorta rezervinden ödeneceği kurala bağlanmış, anılan Kanun maddesi dayanak alınarak düzenlenen Faaliyet İzni Kaldırılan Bankalardaki Sigortalı Mevduat ve Sigortalı Katılım Fonunun Ödenmesi İle Bu Bankaların İflas ve Tasfiyesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Sigortalı mevduat ve katılım fonunun tespiti ve ödenme süresi" başlıklı 10. maddesinin üçüncü fıkrasında, doğruluğu hiç bir şüpheye yer vermeyecek şekilde tespit edilen mevduat ve katılım fonunun sigorta kapsamındaki kısmının tespiti ve ödeme süresinin bankanın faaliyet izninin kaldırıldığı tarihten itibaren 3 ay olduğu, gerektiğinde bu sürenin üç ay daha uzatılabileceği, zorunlu nedenlerle üç aylık uzatma süresinin yetersiz kalması halinde bu sürenin Fon Kurulunca her biri üç ayı geçmemek üzere iki kez daha uzatılabileceği, ödemelerin Fon Kurulu kararı ile doğrudan veya Fon tarafından ilan edilecek bir banka aracılığıyla gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

Uyuşmazlık konusu olayda davacının hakkında FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne üye olma suçundan yapılan yargılama dolayısıyla davacıya ait hesapların doğruluğu konusunda şüphe olduğundan bahisle 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 63. maddesi ile Tasfiye Yönetmeliğinin 10. maddesi uyarınca Fon Kurulu kararıyla tedbiren "TMSF BLOKESİ-Teftiş" başlıklı blokenin tesis edildiği ve blokenin davacı hakkındaki ceza yargılaması sonunda mal varlığına ilişkin bir tedbir kararı verilmemesi nedeniyle Fon Kurulu'nun kararıyla kaldırılmasına karar verildiği, davacının altın

cinsinden hesabına Vakıf Katılım Bankasına aktarıldığı 02/12/2016 tarihinden sonra yaklaşık 7 yıl bloke işlemi uygulandığı dosyada yer alan bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır.

Davacının altın cinsinden hesabı üzerindeki bloke işlemine dayanak teşkil eden 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 63. maddesinin açıkça hangi mudilere ödeme yapılacağı hususunu düzenlediği, "doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde kanıtlanan mevduat ve katılım fonu" ibaresinden kastedilenin söz konusu mevduatın ya da katılım fonunun faaliyet izni kaldırılan bankada gerçekten kayıtlı mevcut bir hesap olup olmadığına dair bir kriter olduğu, uyuşmazlıkta ise davalı idare tarafından davacının hakkında FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne üye olma suçundan dolayı yargılama yapıldığından ve davacıya ait hesapların doğruluğu konusunda şüphe olduğundan bahisle bloke işleminin uygulandığının belirtildiği, hesabın Bank Asya'da kayıtlı bulunan gerçek bir hesap olup olmadığına dair ise dosyada yer alan bilgi ve belgeler kapsamında herhangi bir ihtilaf bulunmadığı görüldüğünden davacının hesabı üzerinde uygulanan bloke işleminin hukuka aykırı olduğu, davacının altın hesabında yer alan mevduatının hiçbir bloke işlemi uygulanmadan mevduatının Vakıf Katılım Bankası A.Ş.'ye aktarılmasının akabinde davacıya yukarıda aktarılan mevzuat uyarınca Türk Lirası olarak ödenmesi gerektiğinden, hukuka aykırı olarak uygulanan bloke işlemi nedeniyle davacının uğradığı zararın karşılanması gerekmektedir.

Bu durumda, 07/11/2006 tarih ve 26339 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sigortaya Tabi Mevduat ve Katılım Fonları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primlere Dair Yönetmeliğin 6. maddesinde yer alan "Sigorta kapsamında ödemeler Türk Lirası olarak yapılır. Döviz cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıkları, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki Merkez Bankası döviz alış kurları esas alınarak belirlenir. Kıymetli maden cinsinden hesapların Türk Lirası karşılıkları ise, kredi kuruluşunun faaliyet izninin kaldırıldığı tarihteki İstanbul Altın Borsası seans kapanış fiyatına ve Merkez Bankası döviz alış kurlarına göre belirlenir" kuralında dayanağı mevzuat hükümlerine ve hukuka aykırılık bulunmadığı, davacının müflis Asya Katılım Bankası'nda bulunan altın cinsinden mevduatının 17/10/2023 tarihinde Vakıf Katılım Bankası aracılığıyla Asya Katılım Bankası'nın faaliyet izninin kaldırıldığı 22/07/2016 tarihindeki kur üzerinden ödenmesi nedeniyle oluşan kur farkı zararının tazmini istemiyle davalı Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na yaptığı başvurunun reddine ilişkin ... tarih ve ... sayılı işlemde ise uygulanan bloke işleminin mevzuata uygun olarak tesis edilmediği ve hukuka aykırı uygulanan bloke işleminden kaynaklı olarak davacının bu süredeki zararının karşılanması gerektiğinden hukuka uyarlık bulunmadığı, anılan işlemin iptali ile oluşan zararın davacıya ödenmesine karar verilmesi gerektiği oyuyla kararın bu kısmına, bu gerekçeyle katılmıyorum.